

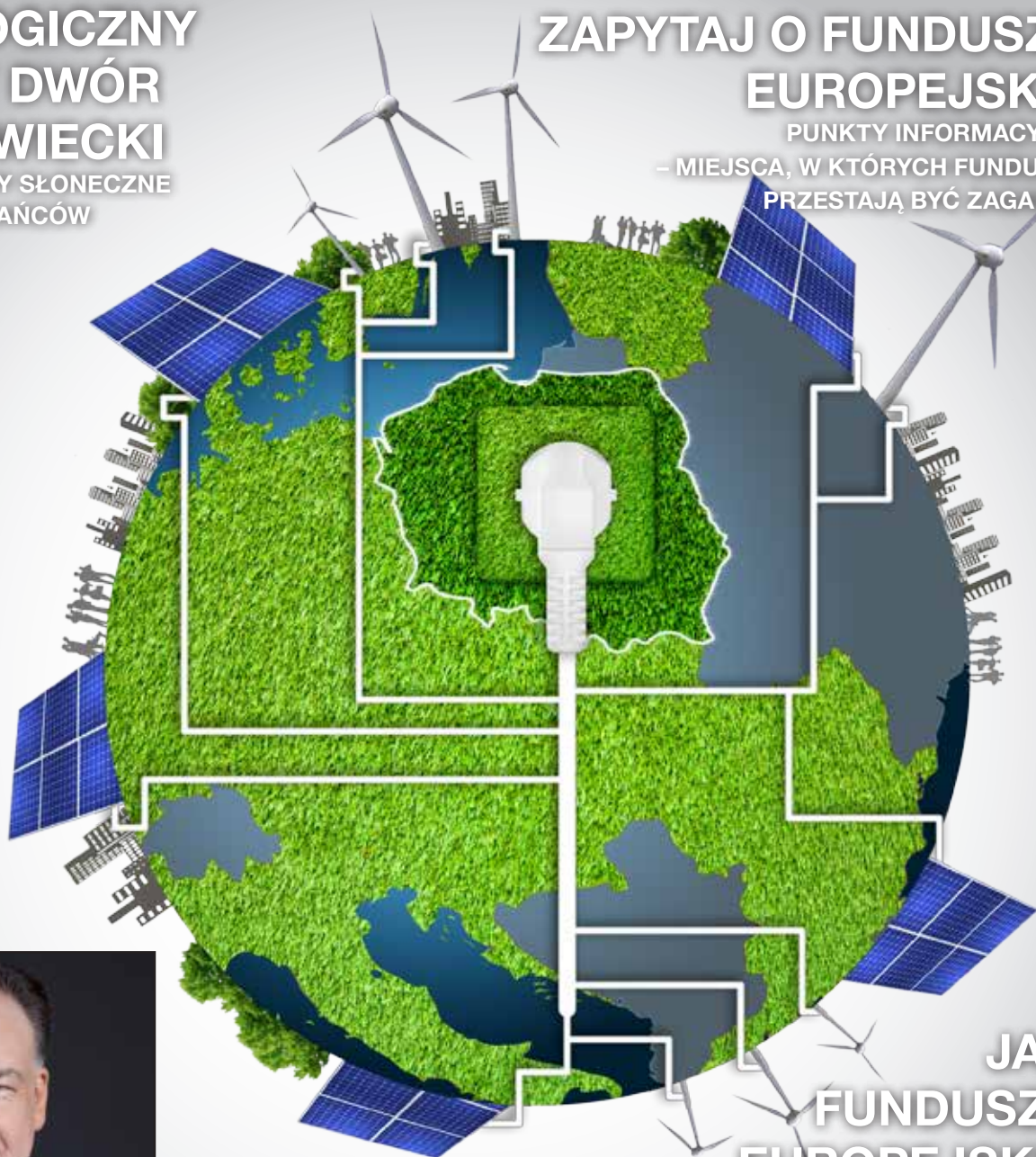
fundusze. europejskie

na Mazowszu

**EKOLOGICZNY
NOWY DWÓR
MAZOWIECKI**
- KOLEKTORY SŁONECZNE
DLA MIESZKAŃCÓW

**ZAPYTAJ O FUNDUSZE
EUROPEJSKIE**

PUNKTY INFORMACYJNE
- MIEJSCA, W KTÓRYCH FUNDUSZE
PRZESTAJĄ BYĆ ZAGADKĄ

**JAK
FUNDUSZE
EUROPEJSKIE
WSPIERAJĄ OZE**

- PORÓWNANIE 2007-2013 | 2014-2020

WYWIAD Z PANEM ADAMEM STRUZIKIEM
MARSZAŁKIEM WOJEWÓDZTWA
MAZOWIECKIEGO

W NUMERZE:

REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO 2007–2013

WYWIAD

Z PANEM ADAMEM STRUZIKIEM
MARSZAŁKIEM WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO
str. 4

KONTRAKT TERYTORIALNY

str. 6

JAK FUNDUSZE EUROPEJSKIE WSPIERAJĄ OZE?

PORÓWNANIE PERSPEKTYWY 2007–2013
ORAZ 2014–2020
str. 9

ZAMÓWIENIA PUBLICZNE A ZASADA KONKURENCYJNOŚCI

– STOSOWANIE I RÓŻNICE
str. 11

EKOLOGICZNY NOWY DWÓR MAZOWIECKI

– KOLEKTORY SŁONECZNE DLA MIESZKAŃCÓW
str. 14

SZKOLENIA, KAMPANIE I TURNIEJE,
CZYLI PLANOWANE DZIAŁANIA INFORMACYJNO-
-PROMOCYJNE

str. 16

ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII W MAZOWIECKIM SZPITALU SPECJALISTYCZNYM W RADOMIU

– DOBRE PRAKTYKI
str. 17

PROJEKTY HYBRYDOWE

W OKRESIE PROGRAMOWANIA 2014–2020
str. 19

ELEKTROWNIE WIATROWE NA MAZOWSZU

str. 21

KONTROLA PROJEKTU

str. 23

DZIAŁANIA INFORMACYJNO-PROMOCYJNE W PROJEKTACH

STRONY INTERNETOWE
str. 25

GALERIA BENEFICJENTÓW PROJEKTÓW OZE

REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO
WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO 2007–2013
str. 27

ZMIANY W DOKUMENTACH DOTYCZĄCE REALIZACJI POKL

str. 28

POWSTAWIANIE SPÓŁDZIELNI SOCJALNYCH

W RAMACH PROGRAMU OPERACYJNEGO
KAPITAŁ LUDZKI
str. 31

WSPÓŁPRACA ZE SZWEDZKĄ RADĄ

DS. EFS Z REGIONU POŁUDNIOWEJ SZWECJI
str. 33

PROEKOLOGICZNE ROZWIĄZANIA W BUDOWNICTWIE

str. 34

WSPARCIE DLA KADRY SYSTEMU OŚWIATY

str. 36

ZAPYTAJ O FUNDUSZE EUROPEJSKIE

PUNKTY INFORMACYJNE – MIEJSCA, W KTÓRYCH
FUNDUSZE PRZESTAJĄ BYĆ ZAGADKĄ
str. 37

FILARY START-UP

BIZNESPLAN I ANALIZA SWOT
str. 38

PROGRAM OPERACYJNY KAPITAŁ LUDZKI

SZUKASZ
INFORMACJI
JAK POZYSKAĆ
FUNDUSZE
EUROPEJSKIE?

zaczynij
od
Punktu
Informacyjnego

Zapraszamy do kontaktu z Konsultantami Punktów
Informacyjnych Funduszy Europejskich na Mazowszu

infolinia 0801 101 101
tel. 22 542 22 73, 22 542 22 74
22 542 22 77, 22 542 24 38
punkt_kontaktowy@mazowia.eu

www.mazowia.eu
www.fan.mazowia.eu

 /pife.mazowsze

REDAKCJA: Paulina Gutowska-Jarosz, Michał Nędziaik

WSPÓŁPRACA: Joanna Łupińska, Gabriela Bidzińska, Agnieszka Piwowarska, Bogdan Buczyński, Maciej Chmielewski, Radosław Pituch, Karol Zaczyński, Robert Towarek, Jacek Rawa.

PROJEKT, OPRACOWANIE GRAFICZNE: Pracownia C&C, **PRZYGOTOWANIE DO DRUKU, KOREKTA:** www.pracowniacc.pl

SKŁAD KOMPUTEROWY: Pracownia C&C, **WYDAWCA:** Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych (MJWPU), ul. Jagiellońska 74, 03-301 Warszawa, **NAKLAD:** 10 000 egz.

ISSN 2391-4629

SŁOWO WSTĘPNE

Tematem wiodącym 3 numeru Biuletynu jest szeroko pojęta ekologia, a w szczególności odnawialne źródła energii. Skąd taki pomysł? Normy obowiązujące w Unii Europejskiej w zakresie ochrony środowiska należą do najsurowszych na świecie. Są one efektem kilkuletnich prac. Polityka w dziedzinie środowiska pomaga chronić kapitał naturalny Europy, zachęcać przedsiębiorstwa do tworzenia ekologicznej gospodarki, a także dbać o zdrowie i dobrobyt mieszkańców krajów członkowskich. Zwiększenie produkcji energii ze źródeł odnawialnych i niestabilna sytuacja na wschodzie Europy oraz w krajach Bliskiego Wschodu sugeruje, że temat ten wydaje się być szczególnie ważny.

Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2007–2013 przeprowadziła 12 naborów wniosków na realizację projektów związanych z ochroną powietrza i energetyką. Zarząd Województwa przeznaczył na ten cel blisko 177 mln euro. Przedstawiamy Państwu kilka zrealizowanych projektów – w Nowym Dworze Mazowieckim, w Radomiu oraz powiecie mławskim. Oceńcie Państwo sami jakie korzyści płyną z alternatywnych źródeł energii.

Polecam wywiad z marszałkiem Mazowsza Adamem Struzikiem, w którym znajdują Państwo informacje, kiedy rozpoczną się nabory wniosków w ramach nowej perspektywy 2014–2020, czy Sejm uchwalił korzystne zmiany w sprawie Janosikowego oraz jak ważna jest edukacja już od najmłodszych lat.

W tym wydaniu Biuletynu po raz kolejny piszemy o kontroli projektów RPO WM. Większość naszych beneficjentów jest właśnie na etapie sprawdzianu swoich inwestycji. Jak przebiega ten proces, jak się przygotować do kontroli, o czym należy pamiętać – o tym właśnie Państwa informujemy.

Europejski Fundusz Społeczny (EFS) od 10 lat wspiera w naszym kraju rozwój kapitału ludzkiego, pomaga osobom bezrobotnym, wdraża programy rozwojowe dla szkół. Przed nami zmiana, bo w nadchodzących latach będzie funkcjonował jeden program krajowy – Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER). Przybliżamy Państwu te zmiany w dokumentach dotyczących realizacji PO KL.

W ramach dobrych praktyk wybraliśmy do zaprezentowania kolejne projekty, które mogą zmienić życie zarówno osobom bezrobotnym oraz bezdomnym, jak i dobrze wykształconym nauczycielom. Na każdym etapie życia trzeba chcieć albo je zmienić na lepsze, albo sprawić sobie więcej satysfakcji. Taką szansę dają środki unijne i to będziemy podkreślać w każdym numerze Biuletynu.

Na koniec polecam III część serii Filary start-up. Śmiało mogę powiedzieć, że nasze młode, polskie firmy podbijają świat. Jak realizować swoje pomysły i marzenia, żeby zarabiać? Zapraszam do lektury.

Proces przygotowywania oraz zatwierdzania dokumentów strategicznych i programowych na nową perspektywę finansową 2014–2020 dobiega końca, a negocjacje z Komisją Europejską to jego ostatni etap. Mam nadzieję, że pierwsze nabory wniosków uda nam się uruchomić na przełomie I i II kwartału 2015 roku.

Mariusz Frankowski

p.o. Dyrektora

Mazowieckiej Jednostki

Wdrażania Programów Unijnych

JAK MAZOWSZE WYKORZYSTUJE FUNDUSZE EUROPEJSKIE

– wywiad z panem Adamem Struzikiem
Marszałkiem województwa mazowieckiego

Panie Marszałku, edukacja dzieci, młodzieży i osób dorosłych jest fundamentem naszej przyszłości. Na Mazowszu raczej nie ma szkoły, która nie sięgnęłaby po unijne środki szczególnie z PO KL. Proszę powiedzieć, jak dzięki wsparciu z funduszy europejskich zmieniły się placówki oświatowe na Mazowszu.

Faktycznie na Mazowszu nie ma szkoły, która nie otrzymałaby środków z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Osiągnęliśmy aż 160 proc. realizacji wskaźników dla działania 9.1 Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach. To oznacza, że w sumie ponad 860 placówek przedszkolnych z ponad 26 tys. dzieci zostało objętych wsparciem. Podobne wskaźniki procentowe osiągnięto przy realizacji projektów wspierających szkolnictwo zawodowe. Udało się zwiększyć dopuszczalny limit *cross financingu* do 40 proc. Udało się zmodernizować pracownie kształcenia zawodowego i dostosować je do rzeczywistych warunków i oczekiwań rynku pracy. Nie można zapominać o współpracy placówek oświatowych z przedsiębiorcami, która w rzeczywisty sposób przekłada się na zmianę systemu kształcenia zawodowego. Z jednej strony uczniowie mają większe szanse na skuteczne wejście na rynek pracy, a z drugiej pracodawcy zyskują nie tylko efektywnych pracowników, ale też takich, którzy odpowiadają na ich potrzeby kadrowe. Do września tego roku wsparcie otrzymały 1844 szkoły, z czego 1154 to szkoły wiejskie. Szczególnie uzdolnieni uczniowie otrzymali stypendia naukowe. Jest to tylko część działań realizowanych w ramach PO KL, ale mogę zapewnić, że na edukację na Mazowszu środków nie zabraknie.

W ramach minionej perspektywy finansowej na lata 2007–2013 tysiące nauczycieli ukończyło kursy i studia podyplomowe. Czy w perspektywie 2014–2020 ten kierunek wsparcia będzie równie ważny?

Dzięki 132 projektom wdrażanym przez Mazowiecką Jednostkę Wdrażania Programów Unijnych w ramach Priorytetu IX PO KL w tego typu formach doskonalenia się uczestniczyło prawie 16 tys. nauczycieli. Ze wsparcia przede wszystkim mogli skorzystać nauczyciele pracujący na wsiach oraz nauczyciele kształcenia zawodowego. Dostrzegając pozytywne efekty dotychczasowych działań, planujemy kontynuować je w nowej perspektywie. W tej chwili waży się kwestia form, w jakich moglibyśmy tego typu pomocy mogli udzielać. Niemniej jednak działania podejmowane przez samorząd województwa będą miały na celu przede wszystkim wpływ na zmiany wprowadzane w systemie polskiej edukacji – w tym w systemie szkolnictwa zawodowego będącego jednym z priorytetów.

Trwają negocjacje i ustalenia z Komisją Europejską odnośnie kształtu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014–2020. Kiedy możemy spodziewać się zatwierdzonych dokumentów i pierwszych konkursów?

Bardzo dużo zależy od przebiegu procesu negocjacji z Komisją Europejską, a te ze względu na powołanie nowego jej składu wymagają czasu ze strony Komisji. Po zakończeniu negocjacji oraz zatwierdzeniu ostatecznej wersji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckie-

go na lata 2014–2020 będziemy mogli przyjąć pozostałe strategiczne dokumenty takie jak: Szczegółowy Opis Priorytetów RPO WM 2014–2020, Zasady kwalifikowania wydatków czy wytyczne i regulaminy, na podstawie których ogłosimy konkursy. Nie zapominajmy, że oprócz przytoczonych dokumentów, prace dotyczą również systemu realizacji RPO WM, który opisuje sposób zarządzania i wdrażania programem. Biorąc pod uwagę wszystkie obecne aspekty, liczę na to, że dokumenty programowe zostaną zatwierdzone jeszcze w tym roku. Natomiast konkursy będą mogły rozpocząć się na przełomie I i II kwartału 2015 roku. Tak jak podkreślałem podczas prac Komitetu Regionów priorytetem jest jakość i efektywne rezultaty realizowanych projektów, a w drugiej kolejności tempo wydatkowania środków.

Panie Marszałku, podczas posiedzenia Komitetu Regionów wnioskował Pan o zacieśnienie współpracy wszystkich lokalnych i regionalnych władz samorządowych – zarówno na szczeblu unijnym, jak i krajowym, aby zapewnić terminowe wykorzystanie funduszy europejskich oraz zminimalizować obciążenie beneficjentów. Jeśli tak, to jakie zmiany czekałyby potencjalnych beneficjentów?

Jak już wspominałem, państwa członkowskie powinny pogłębiać współpracę z władzami lokalnymi i regionalnymi, by zapewnić terminowe wykorzystanie funduszy UE i zminimalizować obciążenie beneficjentów. Regiony i miasta Unii Europejskiej powinny położyć szczególny nacisk na uproszczenie procedur, rozwój umiejętności zarządzania i stabilne możliwości finansowania. To umożliwi skuteczne i terminowe wykorzystanie funduszy unijnych.

Komisja Europejska i państwa członkowskie powinny dążyć do poprawy zdolności administracyjnej wszystkich zainteresowanych podmiotów, przyjmując bardziej aktywną postawę. Zarówno na szczeblu unijnym, jak i krajowym konieczne są nowe inicjatywy, których celem byłoby zapewnienie instytucjom zarządzającym oraz pracownikom administracji lokalnej oraz regionalnej odpowiedniego przeszkolenia. Co się tyczy zapewnienia dostępności krajowych i regionalnych środków finansowych potrzebnych do wykorzystania funduszy europejskich, popieram zastosowanie maksymalnych stawek współfinansowania unijnego oraz uproszczony dostęp do innych finansowych instrumentów krajowych i prywatnych w UE. Zauważalnie często padają zarzuty, że powolne wdrażanie projektów współfinansowanych przez budżet UE jest spowodowane niską zdolnością administracyjną władz lokalnych i regionalnych – są one jedynie częściowo uzasadnione, ponieważ na szybkość wdrażania funduszy UE wpływają również kwestie leżące w kompetencji państw członkowskich i Komisji. Na etapie programowania, rozpoczynającym się w tym roku, polskie regiony będą odgrywać większą rolę, zarządzając środkami z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w 55 proc. i z Europejskiego Funduszu Społecznego w 66 proc. Dzięki temu lepiej będzie można dostosować działania i inwestycje do potrzeb społeczności lokalnych. Jest to jednak duże wyzwanie administracyjne, któremu możemy sprostać w drodze jak najściślejszej współpracy wszystkich szczebli administracyjnych, od Brukseli po polskie gminy i powiaty.

Niedawno zapadł korzystny dla Mazowsza wyrok w sprawie „janosikowego”. Jak ta decyzja wpłynie na dalszy rozwój województwa? Czy przyspieszy ona odłożone w czasie inwestycje?

Ostatnie głosowanie sejmu w sprawie „janosikowego” kończy pewien etap walki o zmianę tego niesprawiedliwego systemu. Udało się – przy dużej pomocy premier Ewy Kopacz – wypracować tak potrzebny w tej sprawie kompromis. Mamy dobrą dla finansów województwa decyzję – w przyszłym roku Mazowsze zapłaci aż o 213 mln zł mniej na subwencję wyrównawczą. Już od kilku lat byliśmy zmuszani ograniczać inwestycje, często tylko do wkładów własnych przy unijnych projektach. Dzięki ostatnim decyzjom mamy szansę wrócić do inwestycji, z których realizacji musieliśmy zrezygnować z powodu trudnej sytuacji wynikającej ze zbyt dużego obciążenia „janosikowym”.

Właśnie mija 15 lat od powołania samorządów wojewódzkich. Jak w tym czasie zmieniło się Mazowsze?

Mazowsze w ciągu ostatnich piętnastu lat miało do swojej dyspozycji rekordowo wysokie środki unijne. Gros z nich władze województwa skierowały na inwestycje infrastrukturalne, w tym drogowe. W sumie na terenie całego regionu wspólnymi siłami, dzięki środkom unijnym, zmodernizowano ok. 360 km dróg powiatowych oraz ok. 470 km dróg gminnych. Samorząd województwa zadbał również o drogi wojewódzkie, dzięki dotacjom z budżetu województwa oraz środkom unijnym przebudowano lub wybudowano od nowa aż 1800 km dróg wojewódzkich, czyli znacznie więcej niż połowę wszystkich dróg wojewódzkich na Mazowszu. Udało się także wybudować 17 nowych mostów, a kolejnych 18 wyremontować. Wykorzystując środki z budżetu województwa i Unii Europejskiej na Mazowszu zadbalismy o komfort życia mieszkańców poprzez zapewnienie podstawowych usług takich jak wodociągi i kanalizacje. I tak w ciągu ostatnich lat powstało ponad 1290 km wodociągów i przeszło 1490 km sieci kanalizacyjnej.

Na etapie programowania rozpoczynającym się w tym roku, polskie regiony będą odgrywać większą rolę, zarządzając środkami z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w 55 proc. i z Europejskiego Funduszu Społecznego w 66 proc. Dzięki temu lepiej będzie można dostosować działania i inwestycje do potrzeb społeczności lokalnych.

Niewątpliwie kluczowe dla rozwoju naszego regionu, a także całego kraju, było uruchomienie drugiego lotniska na Mazowszu. Modlin polubili też podróżni, o czym świadczą liczby – ponad 14 tys. startów i lądowań, 26 tanich połączeń i ponad 2 mln zadowolonych pasażerów. Cieszy mnie, że mamy na Mazowszu lotnisko, które jest przystępne i wygodne, ale też tanie. Modlin to także lotnisko bezpieczne. Od maja tego roku ma nawigacyjny system wspomagający lądowanie samolotu w warunkach ograniczonej widoczności – ILS kat. II. Oprócz Modlina taki sprzęt ma tylko Okęcie.

Ostatnie lata to także wielki sukces naszej spółki przewoźowej – Kolei Mazowieckich. Rocznie z ich usług, dojeżdżając do pracy i szkół korzysta, ponad 62 mln ludzi. Aż 80 nowych składów i w całości zmodernizowany cały park taborowy to konkretne inwestycje władz województwa w spółce. Tak dynamiczny rozwój kolei możliwy był również dzięki pozyskaniu środków unijnych.

Priorytetem dla samorządu województwa była również pomoc lokalnym wspólnotom w modernizacjach i budowach szkół. Wspólnymi siłami udało się zmodernizować 923 szkół, w sumie na te inwestycje wydaliśmy 347 mln zł.

KONTRAKT TERYTORIALNY

W okresie programowania 2014–2020 pojawił się nowy instrument poprawy efektywności polityki rozwoju, ukierunkowanej terytorialnie, tj. Kontrakt Terytorialny. W ramach niniejszego artykułu odpowiemy m.in. na pytanie: Czym jest i w jaki sposób będzie realizowany Kontrakt Terytorialny?

Zgodnie z definicją Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego (KSRR) Kontrakt Terytorialny (KT) jest instrumentem uzgadniania przedsięwzięć między rządem a samorządem wojewódzkim, służących realizacji celów polityki regionalnej zapisanych w KSRR. Kontrakt stanowi zobowiązanie strony rządowej i samorządowej do realizacji przedsięwzięć priorytetowych, skoncentrowanych na obszarach strategicznej interwencji (zgodnie z zapisami KSRR), które jednocześnie odpowiadają kierunkom realizacji Strategii Rozwoju Województwa.

Kontrakt Terytorialny ma przede wszystkim na celu zapewnienie większego dostosowania interwencji sektorowej do potrzeb regionalnych. Konfrontacja priorytetów krajowych z oczekiwaniami i uwarunkowaniami regionalnymi w Kontrakcie Terytorialnym ma za zadanie zapewnienie większego dopasowania interwencji sektorowej do potrzeb regionalnych.

Kontraktu nie należy utożsamiać z Regionalnymi Programami Operacyjnymi, ponieważ jest on jedynie konstrukcją prawną umożliwiającą zrealizowanie wybranych projektów rozwiązujących postawione w kontrakcie problemy w sposób spójny, komplementarny i zapewniający efekt synergii.

Każde z przedsięwzięć planowanych do realizacji w ramach KT powinno wpisywać się (zostać przypisane) do właściwego celu, kierunku działań dokumentów strategicznych regionu, kraju, polityki spójności i EU 2020.

Na zamieszczonym schemacie zaprezentowano układ obszarów tematycznych wskazanych w aktualizowanej Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego, obszary strategicznej interwencji Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju

oraz ich powiązanie z obszarami tematycznymi Kontraktu Terytorialnego województwa mazowieckiego.

Obszary tematyczne kontraktu terytorialnego. Jak znaleźć się na liście inwestycji priorytetowych?

W kontrakcie terytorialnym województwa mazowieckiego wskazano 6 obszarów tematycznych:

1. Badania i rozwój
2. Transport
3. Środowisko
4. Energetyka
5. Społeczeństwo
6. Polska Wschodnia

W ich obrębie realizowane będą projekty o szczególnym znaczeniu dla województwa oraz o co najmniej regionalnym lub subregionalnym zasięgu.

Dodatkowymi kryteriami, które spełnić muszą projekty wytypowane do realizacji w ramach Kontraktu Terytorialnego, są:

- zgodność projektu z kierunkami działań i działaniami Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 r.;
- komplementarność projektu z projektami z indykatorynego wykazu indywidualnych projektów kluczowych dla RPO WM;
- kompletność danych, w tym przede wszystkim opisu przedsięwzięcia jednostki odpowiedzialnej oraz wartość projektu;
- zgodność projektu z wytycznymi zawartymi w rozporządzeniach Unii Europejskiej na lata 2014–2020;
- duża wartość projektu (preferowane są przedsięwzięcia powyżej 100 mln zł).

Ważnym aspektem brany pod uwagę na etapie oceny przedsięwzięcia jest stopień przygotowania, tak aby możliwa była ich realizacja w perspektywie najbliższych 2–3 lat.

Obszary strategicznej interwencji MIR

- Innowacyjność i Przedsiębiorczość
- Transport
- Rewitalizacja
- Środowisko
- Energetyka
- Edukacja i rynek pracy
- Wykluczenie społeczne

Obszary tematyczne w KT

- Badania i Rozwój
- Transport
- Środowisko
- Energetyka
- Społeczeństwo
- Polska Wschodnia

Obszary tematyczne w aktualizowanej SRWM

- Przemysł i produkcja
- Gospodarka
- Przestrzeń i transport
- Środowisko i energetyka
- Społeczeństwo
- Kultura i Dziedzictwo

Zarząd województwa opracowując listę projektów priorytetowych, skoncentrował się na działaniach obejmujących:

- projekty z zakresu niskoemisyjnego transportu miejskiego, wsparcia sieci ciepłowniczych i chłodniczych wynikających z planów gospodarki niskoemisyjnej;
- modernizację energetyczną budynków użyteczności publicznej i budynków mieszkaniowych, jako projektów wskazanych w ramach strategii ZIT, możliwych do finansowania z poziomu programu krajowego;
- projekty w zakresie kultury, ochrony zdrowia, sportu;
- inwestycje związane z budową dróg ekspresowych i autostrad, które będą powiązane z Dokumentem Implementacyjnym (zgodnie z obowiązującym warunkowości *ex-ante*).

Aktualnie na liście projektów priorytetowych przewidzianych do realizacji w ramach Kontraktu Terytorialnego województwa mazowieckiego widnieje 130 projektów.

Projekty te zostały wybrane spośród 300 złożonych do realizacji w ramach KT. Podstawą do opracowania listy były:

- Wnioski zebrane w trakcie procedury aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego (konsultacja założeń) oraz zmiany Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego (PZPWM).
- Wnioski do Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2030 (SRWM) złożone w trakcie procedury konsultacji projektu Strategii.
- Plany Wykonawcze do SRWM sporządzone przez jednostki wchodzące w skład grup roboczych Zespołu ds. Aktualizacji Strategii. W skład każdej z grup roboczych wchodził przedstawiciel departamentów Urzędu Mar-

szątkowskiego Województwa Mazowieckiego, spółek wojewódzkich i jednostek organizacyjnych.

- Wnioski zgłoszone bezpośrednio do realizacji w ramach KT. Mazowsze jest liderem pod względem liczby projektów wytypowanych do realizacji w ramach KT w porównaniu z innymi województwami. Dla porównania województwo śląskie w ramach Kontraktu Terytorialnego zakłada realizację 90 projektów, lubuskie – 30, świętokrzyskie – 72, a pomorskie – 50.

Źródła finansowania Kontraktu Terytorialnego

Realizacja celów i przedsięwzięć priorytetowych, mających istotne znaczenie dla rozwoju kraju i województwa określonych w KT, jest finansowana w szczególności ze środków programów oraz programów służących realizacji umowy partnerstwa.

Z Kontraktu Terytorialnego musi jasno wynikać, które części regionalnego programu operacyjnego są objęte szczególnymi zobowiązaniami kontraktowymi i w zamian za co, te zobowiązania zostały podjęte.

Zgodnie z przyjętymi założeniami środki na Kontrakt Terytorialny obejmują:

- środki publiczne krajowe, pozostające w dyspozycji MIR (w tym pochodzące z UE i od innych donorów),
- środki pozostające w dyspozycji innych ministrów (w tym pochodzące z funduszy UE),
- środki publiczne JST z obszaru danego województwa przystępujących do kontraktu,
- środki międzynarodowych instytucji finansowych,
- inne środki publiczne podmiotów przystępujących do kontraktu terytorialnego,
- środki prywatne.

Jednocześnie zaangażowanie środków rządowych w każdym zawartym kontrakcie nie powinno przekroczyć 60%, co oznacza konieczność zmobilizowania na poziomie regionalnym kolejnych 40% środków. Inwestycje proponowane do realizacji w ramach KT na Mazowszu będą finansowane przede wszystkim ze środków Funduszu Spójności. Dodatkowo możliwe będzie finansowanie z EFRR, EFS oraz ze środków własnych.

Ewaluacja Kontraktu Terytorialnego

Okres obowiązywania KT nie wykracza poza perspektywę finansową Unii Europejskiej, przy czym zawierany jest na minimum trzy lata. Zmiany Kontraktu Terytorialnego m.in. w zakresie modyfikacji list przedsięwzięć priorytetowych, w przypadku problemów z ich prawidłowym i terminowym przygotowaniem do realizacji oraz wdrożenia, będą się odbywały w wyniku ustaleń pomiędzy stronami, które zawarły ten kontrakt.

Lista projektów przewidzianych do realizacji w ramach Kontraktu Terytorialnego województwa mazowieckiego liczy obecnie 130 przedsięwzięć.

Wśród inwestycji proponowanych do realizacji w ramach kontraktu terytorialnego znajdują się zarówno inwestycje pakietowe (inwestycje wspólne dla obszaru całego województwa), jak i inwestycje realizowane w danym obszarze strategicznej interwencji (OSI).

Inwestycje pakietowe obejmują inwestycje z obszaru tematycznego środowisko, społeczeństwo i energetyka. Inwestycje ujęte w KT są zgodne z kierunkami działań wskazanymi dla danego Obszaru Strategicznej Interwencji w SRWM do roku 2030.

Wybrane projekty z obszaru tematycznego Środowisko (pakiet inwestycji):

- Budowa i modernizacja urządzeń przeciwpowodziowych i melioracyjnych.
- Zintegrowane działania służące wykorzystaniu Wisły jako kanału transportowego oraz poprawiające bezpieczeństwo powodziowe/zapobiegające zagrożeniom powodzi.
- Pakiet inwestycji wodno-kanalizacyjnych na terenie Mazowsza.
- Pakiet inwestycji z zakresu gospodarki odpadami.

Wybrane projekty z obszaru tematycznego Społeczeństwo (pakiet inwestycji):

- Adaptacja i modernizacja jednostek ochrony zdrowia i domów pomocy społecznej, w tym zakup aparatury i sprzętu medycznego.

- Utworzenie ośrodka dydaktyczno-klinicznego w dziedzinie geriatry.
 - Tworzenie i rozwój ośrodków onkologicznych.
 - Budowa i rozbudowa systemów informatycznych w jednostkach ochrony zdrowia.
 - Budowa sieci szerokopasmowego internetu nowej generacji wraz z likwidacją wykluczenia cyfrowego.
 - Poprawa dostępności teleinformatycznej – rozbudowa narzędzi informatycznych wspierających analizę stanu, diagnozę rozwoju jednostek samorządu terytorialnego oraz narzędzi wspierających zarządzanie tymi jednostkami.
- Wybrane projekty z obszaru tematycznego Energetyka (pakiet inwestycji):

- System instalacji OZE powyżej 0,5 MW.
- Mazowieckie Regionalne Centrum Zarządzania Energią (II etap).
- Powiązanie systemów elektroenergetycznych Polski i Litwy.
- Budowa systemu przesyłu ropy naftowej z rejonu Morza Kaspijskiego Odessa-Brody-Płock.

Wybrane projektu z Obszaru Interwencji Strategicznej (OSI Siedlce):

- Utworzenie Laboratorium Środowiskowego z wydzielonym Centrum Analiz Żywności i Diagnostyki Genetycznej w Uniwersytecie Przyrodniczo-Humanistycznym w Siedlcach.
- Budowa autostrady A2 we wschodniej części województwa (obwodnica Mińska Mazowieckiego – granica województwa).
- Budowa Regionalnego Centrum Rehabilitacji Zawodowej i Społecznej Osób Niepełnosprawnych im. św. Urszuli w Siedlcach.

Podstawą do opracowania listy były Plany Wykonawcze do Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego (SRWM) sporządzone przez jednostki wchodzące w skład grup roboczych Zespołu ds. Aktualizacji Strategii. W skład każdej z grup roboczych wchodził przedstawiciel departamentów Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego, spółek wojewódzkich i jednostek organizacyjnych.

Wszystkich zainteresowanych projektami przewidzianymi do realizacji w ramach Kontraktu Terytorialnego, zapraszamy do zapoznania się z listą dostępną na stronie Mazowieckiego Biura Planowania Regionalnego www.mbpr.pl w zakładce *Współpraca – Mazowieckie Forum Terytorialne, II posiedzenie MFT*.

JAK FUNDUSZE EUROPEJSKIE WSPIERAJĄ OZE? PORÓWNANIE PERSPEKTYWY 2007–2013 ORAZ 2014–2020

Odnawialne źródła energii to przyszłość polskiej gospodarki energetycznej. Inwestowanie w tę branżę może bowiem zrewolucjonizować rynek energetyczny, przynosząc korzyści zarówno obywatelom – obniżając jednostkowe ceny energii, gospodarce – przyspieszając jej wzrost i tworząc nowe miejsca pracy, jak i środowisku – redukując zanieczyszczenia emitowane do atmosfery w postaci m.in. dwutlenku węgla.

Co to jest OZE?

W Ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 zapisano definicję odnawialnych źródeł energii, określając je jako „źródła wykorzystujące w procesie przetwarzania energię wiatru, promieniowania słonecznego, geotermalną, fal, prądów i pływów morskich, spadku rzek oraz energię pozyskiwaną z biomasy, biogazu wysypiskowego, a także z biogazu powstałego w procesach odprowadzania lub oczyszczania ścieków albo rozkładu składowanych szczątków roślinnych i zwierzęcych”. Upraszczając niniejszą definicję, należy stwierdzić, że OZE to „zielone” źródła energii, których wykorzystywanie nie wiąże się z długotrwałym ich deficytem, ponieważ ich zasób odnawia się w krótkim czasie. Stanowią przeciwieństwo źródeł nieodnawialnych takich jak: węgiel, ropa, gaz ziemny czy uran.

Rozwój sektora OZE w Polsce i na świecie

Najnowsze analizy koncernu British Petroleum¹ wskazują, że odnawialne źródła energii zaspokajały w roku 2013 około 9,4% światowych potrzeb na energię. W Polsce, zgodnie z danymi Polskiej Izby Gospodarczej Energii Odnawialnej, udział energii ze źródeł odnawialnych w finalnym zużyciu energii wyniósł ok. 10,8%. Najistotniejszym źródłem energii odnawialnej w Polsce jest biomasa, z której produkowane jest 85,5% energii z OZE. Kolejne źródła produkcji „zielonej energii” to biopaliwa, wiatr, woda, biogaz, energia geotermalna i energia słoneczna.

Mimo że odnawialne źródła energii, takie jak woda, wiatr czy słońce, są dostępne do wykorzystania za darmo, to do końca XX wieku wykorzystanie ich było znacznie droższe od spalania paliw kopalnych. Stąd też produkcja energii z OZE jest stosunkowo niewielka. Ostatnie lata jednak pokazują, iż sytuacja zaczyna się zmieniać. Obecne zobowiązania Polski wskazane w tzw. Pakiecie klimatyczno-energetycznym przyjętym przez Komisję Europejską w 2007 i znowelizowanym w 2008 roku wskazują, że udział energii ze źródeł odnawialnych ma osiągnąć w 2020 roku wartość 15% finalnego zużycia energii brutto.

Źródła finansowania inwestycji w OZE dla województwa mazowieckiego w latach 2007–2013

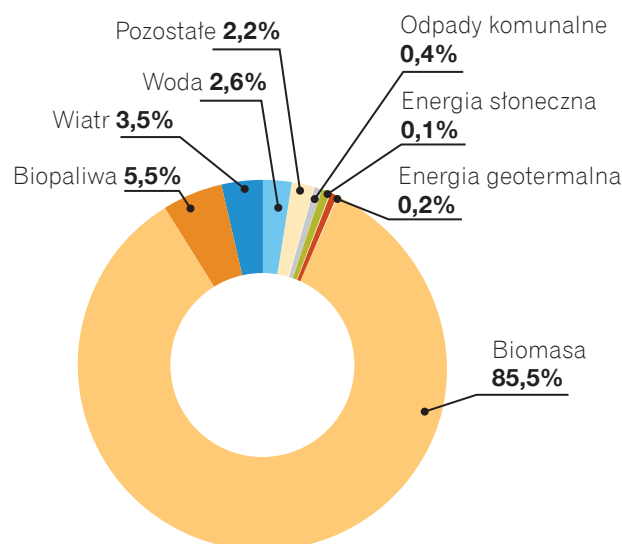
W Polsce inwestycje w OZE wzbudzają szereg kontrowersji. Ich zwolennicy podkreślają fakty dotyczące wymiernych

efektów wykorzystania OZE jako podstawowych źródeł energetycznych, na przykład stopniowego spadku jednostkowej ceny wytwarzania energii. Krytycy natomiast podkreślają przede wszystkim fakt wysokich kosztów związanych z realizacją instalacji do wytwarzania energii z OZE, a co za tym idzie długi okres zwrotu z wykonanej inwestycji. Okres zwrotu inwestycji w zakresie OZE może jednak zostać znacząco skrócony w przypadku sfinansowania części kosztów związanych z budową instalacji OZE przez źródła bezzwrotne takie jak fundusze europejskie, co stanowi istotny instrument służący wypełnieniu zobowiązań państwa dotyczących udziału energii odnawialnej w pierwotnym zużyciu energii wskazanym w zatwierdzonym pakiecie energetycznym.

Głównym źródłem finansowania inwestycji w zakresie odnawialnych źródeł energii w województwie mazowieckim jest Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego.

W mijającej perspektywie zakładał on finansowanie tego rodzaju inwestycji w ramach Działania 4.3 Ochrona powietrza, energetyka. Działanie to zakładało współfinansowanie w postaci bezzwrotnej dotacji inwestycji w zakresie energii odnawialnej, a także efektywności energetycznej. W zakresie energii odnawialnej wspierało projekty w zakresie:

- budowy, rozbudowy i modernizacji infrastruktury służącej do produkcji i przesyłu energii pochodzącej ze źródeł

¹ BP Statistical World Energy Review 2014.

deł odnawialnych (energia wiatrowa, wodna, słoneczna, geotermalna, organiczna/biomasa inna),

- budowy małych i średnich jednostek wytwarzania energii elektrycznej i ciepła w skojarzeniu (kogeneracja) o wartości do 10 mln zł,
- budowy, rozbudowy i modernizacji zbiorników retencyjnych i stopni wodnych umożliwiających wykorzystanie rzek (hydroenergetyka).

Beneficjentami wparcia w ramach niniejszego działania mogły być podmioty o różnych formach prawnych, w tym zarówno jednostki samorządu terytorialnego, zakłady opieki zdrowotnej, instytucje kultury, jednostki naukowe i szkoły wyższe, organy administracji rządowej, kościoły, organizacje pozarządowe, jak i przedsiębiorcy.

Podmioty, które realizowały projekty bez pomocy publicznej, mogły uzyskać dofinansowanie w wysokości do 85% kosztów kwalifikowalnych przedsięwzięcia. Projekty, w których spełnione zostały przesłanki wystąpienia pomocy publicznej, były współfinansowane zgodnie z tzw. mapą pomocy regionalnej, w której wsparcie wynosiło od 30% do 50% kosztów kwalifikowalnych przedsięwzięcia.

Według stanu na październik 2014 roku w ramach Działania 4.3 zostało podpisanych 55 umów dotyczących odnawialnych źródeł energii na łączną wartość dofinansowania 206,2 mln złotych. Dodatkowo dziesięć kolejnych projektów oczekuje na podpisanie umów. Ponadto w ramach schematu JESSICA Działania 4.3 udzielano wsparcia zwrotnego w postaci preferencyjnie oprocentowanych pożyczek, które mogły być przeznaczone na realizację projektów tożsamych do tych wspieranych przez dotacje. Kwota zarezerwowana na realizację tego rodzaju przedsięwzięć wynosi 57,98 mln złotych.

Inwestycje służące pozyskiwaniu energii ze źródeł odnawialnych realizowane na terenie województwa mazowieckiego mogą być także realizowane w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. W ramach minionego Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (2007–2013) na realizację inwestycji w zakresie OZE przewidziano 1,8 mln euro, które przekazywane były beneficjentom w formie bezzwrotnej dotacji. Inwestycje te mogły być realizowane w ramach priorytetu IX i X.

Finansowanie OZE w perspektywie 2014–2020

Inwestycje w zakresie odnawialnych źródeł energii będą finansowane ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego również w perspektywie 2014–2020. Przedsięwzięcia takie wspierane będą w ramach priorytetów inwestycyjnych 4.1 i 4.3, których kształt został określony w Umowie Partnerstwa² przyjętej w maju 2014 roku. Realizacja wymienionych priorytetów inwestycyjnych w RPO WM 2014–2020 nastąpi w ramach III osi priorytetowej omawianego programu. W ramach priorytetu inwestycyjnego – 3.1 Zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w ogólnej produkcji energii – wspierane będą przedsięwzięcia służące wytwarzaniu energii

elektrycznej i ciepłej pochodzącej ze źródeł odnawialnych wraz z ich podłączeniem do sieci dystrybucyjnej oraz budowa i modernizacja sieci dystrybucyjnych umożliwiających przyłączanie jednostek wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych.

Priorytet Inwestycyjny 3.2 Poprawa efektywności energetycznej, w tym zmniejszenie emisji CO₂ będzie wspierał projekty mające na celu wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii w budynkach publicznych i w sektorze mieszkaniowym realizujące także prace dotyczące termomodernizacji budynków użyteczności publicznej i budynków mieszkalnych, a także budowy jednostek wytwarzania energii elektrycznej i ciepła w wysokosprawnej kogeneracji.

Beneficjentami wparcia w ramach wymienionych działań – podobnie jak w przypadku działania 4.3 RPO WM na lata 2007–2013 – będą podmioty o różnych formach prawnych, w tym także jednostki samorządu terytorialnego, zakłady opieki zdrowotnej, instytucje kultury, jednostki naukowe i szkoły wyższe, organy administracji rządowej, kościoły, organizacje pozarządowe oraz przedsiębiorcy.

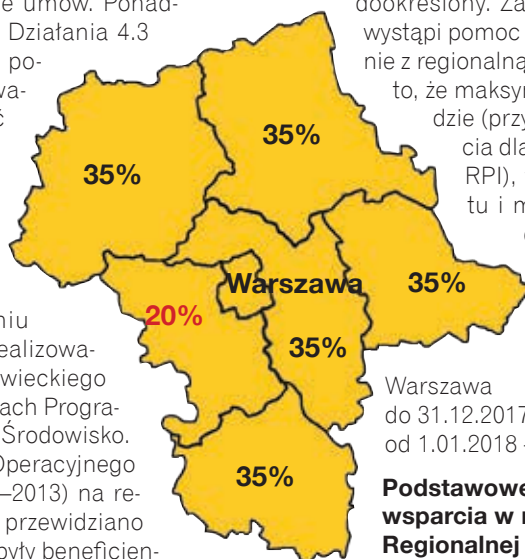
Na realizację projektów w ramach III osi priorytetowej przewidziano kwotę 255,02 mln euro. Finansowanie następować będzie w formie bezzwrotnej dotacji lub preferencyjnych pożyczek. Poziom dofinansowania nie został jeszcze dookreślony. Zapewne jednak projekty, w których wystąpi pomoc publiczna, finansowane będą zgodnie z regionalną mapą pomocy publicznej. Oznacza

to, że maksymalne dofinansowanie wynosić będzie (przy zwiększeniu intensywności wsparcia dla MŚP zgodnego z rozporządzeniem RPI), w zależności od wielkości podmiotu i miejsca realizacji projektu, od 10% do 55% kosztów przedsięwzięcia. Do podstawowych poziomów procentowego wsparcia wskazanych na mapie należy dodać premię dla mikro- i małych przed-

siębiorstw wynoszącą 20% kosztów przedsięwzięcia, a dla średnich przedsiębiorstwa premię wynoszącą 10% kosztów kwalifikowalnych projektu. Także w perspektywie finansowej 2014–2020 Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko przewiduje

wspieranie działań w zakresie efektywności energetycznej i OZE, na finansowanie których zarezerwowane zostało 1 528,4 mln euro. Inwestycje w OZE realizowane będą w ramach I osi priorytetowej. Finansowanie inwestycji nastąpi w dwóch formach – bezzwrotnej dotacji i źródeł zwrotnych w postaci preferencyjnych pożyczek.

Podsumowując rozważania dotyczące źródeł finansowania inwestycji w OZE ze środków pomocowych UE w nowej perspektywie finansowej, należy stwierdzić, że następuje kontynuacja działań służących zwiększeniu w Polsce produkcji energii ze źródeł odnawialnych. Kolejna perspektywa daje jednak większe możliwości wsparcia, gdyż w nowym okresie programowania na realizację projektów dotyczących odnawialnych źródeł energii przewidziano większą pulę środków, wprowadzono nowe typy projektów, a także rozszerzono grupę beneficjentów.

Warszawa
do 31.12.2017 – 15%
od 1.01.2018 – 10%

Podstawowe poziomy wsparcia w ramach Regionalnej Pomocy Inwestycyjnej dla województwa mazowieckiego w latach 2014–2020

² Umowa Partnerstwa (UP) – dokument określający strategię interwencji funduszy europejskich w ramach trzech polityk unijnych: polityki spójności, wspólnej polityki rolnej (WPR) i wspólnej polityki rybołówstwa (WPRyb) w Polsce w latach 2014–2020.

ZAMÓWIENIA PUBLICZNE A ZASADA KONKURENCYJNOŚCI – STOSOWANIE I RÓŻNICE

Bardzo często wśród osób realizujących projekty dofinansowane ze środków unijnych określenia zamówienia publiczne i zasada konkurencyjności budziły i budzą obawy. Nie dlatego, że projektodawcy nie chcą lub nie potrafią przeprowadzać procedur, które wynikają z ww. zasad. Dla jednych obie zasady brzmią enigmatycznie, a dla drugich opis obu procedur w dokumentach i wytycznych Programu Operacyjnego jest dość ogólny, więc nie mają pewności, czy zamówienia przeprowadzone przez nich na podstawie powyższych zasad nie zawierają błędów. W ramach niniejszego artykułu zaprezentujemy zarówno główne przesłanki do stosowania zasady konkurencyjności, jak i wskażemy podmioty oraz opiszemy sytuacje, w których zastosowanie mają przepisy ustawy Prawo zamówień publicznych.

Dla kogo, jaka zasada?

Kluczową kwestią w rozważaniach na temat stosowania zasady konkurencyjności i prawa zamówień publicznych jest udzielenie odpowiedzi na pytania: Czy wszystkie podmioty realizujące projekty w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego zobligowane są do stosowania zasady konkurencyjności? Kiedy powinniśmy dokonywać wyboru na podstawie ustawy Prawo zamówień publicznych?

Przed przystąpieniem do realizacji zadań przewidzianych w projekcie ważnym elementem jest weryfikacja, czy podmiot, który uzyskał dofinansowanie, nie jest zobowiązany do stosowania przepisów ustawy Pzp.

Pierwszą grupę zamawiających stanowią beneficjenci, którzy podmiotowo zobligowani są do stosowania ustawy Pzp, jednak z uwagi na szacunkową wartość zamówienia poniżej 30 000 euro stosowanie reguł i zasad w niej wymienionych jest wyłączone. W takiej sytuacji beneficjent realizujący projekt dofinansowany ze środków UE zobowiązany jest do udzielania zamówień z poszanowaniem zasady konkurencyjności.

Do drugiej grupy zamawiających zaliczamy natomiast tych beneficjentów, którzy podmiotowo zwolnieni są ze stosowania ustawy Pzp. Analiza art. 3 ustawy Pzp podpowiada wprost, czy wydatkujący przyznane środki beneficjent ma obowiązek stosować zasady i reguły określone jej przepisami.

Ważne. Zamówienia tego samego rodzaju są sumowane w ramach danego projektu, co oznacza konieczność dokładnego przeanalizowania całego budżetu projektu w celu zidentyfikowania zamówień, które będą się powtarzać i w których może powstać ryzyko przekroczenia progu 20 tys. zł netto.

Czym jest i kiedy należy stosować zasadę konkurencyjności?

Zasada konkurencyjności to działania, jakie muszą zostać podjęte przez beneficjenta w celu wybrania najkorzystniejszej oferty z zachowaniem uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców. Zasadę konkurencyjności stosuje się w przypadku zakupu usług lub towarów o wartości powyżej 20 tys. zł netto, tj. bez podatku od towarów i usług (VAT).

Na etapie szacowania wielkości zamówienia pod uwagę należy wziąć tożsamość przedmiotową zamówienia – czy dostawy, usługi i roboty budowlane są tego samego rodza-

ju i o tym samym przeznaczeniu. Planując zatem zakup towarów/usług w projekcie, o wartości przekraczających 20 tys. zł netto, należy opracować zapytanie ofertowe, gwarantując jednocześnie odpowiednie upublicznienie informacji zgodnie z Komunikatem Wyjaśniającym Komisji (Dz. U UE 1.8.2006/C 179/02) oraz zarchiwizować dowody upublicznienia.

Uwaga: jedną z rekomendowanych przez Instytucje Zarządzające form upublicznienia jest Internet.

Ze stosowania zasady konkurencyjności wyłączeni są beneficjenci Działania 1.7 Promocja gospodarcza, w przypadku kosztów transportu, zakwaterowania uczestników misji i targów oraz opłat stałych

Zapytanie ofertowe musi być upublicznione przez minimum 5 dni roboczych oraz zamieszczone na formularzu, którego wzór znajduje się na stronie internetowej www.rpo.mazovia.pl/content/zasady-kwalifikowania-wydatkow-w-ramach-rpo-wm-2007-2013. Formularz może zostać uzupełniony o in-

formacje istotne z punktu widzenia zamawiającego. Na końcu artykułu zamieszczono wzór ww. formularza wraz z komentarzem dotyczącym wypełnienia.

W sytuacji, w której nie wpłynęła żadna oferta po upublicznieniu informacji, należy dokonać rozeznania rynku poprzez rozesłanie informacji (zapytania ofertowego) do minimum 3 potencjalnych wykonawców, o ile na rynku istnieje trzech potencjalnych wykonawców oraz zarchiwizować dowody jej rozesłania.

Warunek uznaje się za spełniony, jeśli w odpowiedzi na przeprowadzone rozeznanie wpłynęła tylko jedna oferta. Przebieg procesu rozeznania rynku – w tym uzasadnienie, że na rynku nie istnieje trzech potencjalnych dostawców towarów lub usługodawców – wymaga także udokumentowania w formie pisemnej. Archiwizacja z przeprowadzonego postępowania polega m.in. na zachowaniu wydruków stron internetowych z opisem towaru/usługi i ceną lub wydruków maili z informacją na temat ceny za określony towar/usługę, albo innego dokumentu.

Kiedy nie stosujemy zasady konkurencyjności?

Zasada konkurencyjności nie ma zastosowania w sytuacjach wymienionych poniżej:

- w przypadku zakupu usługi lub towaru o wartości poniżej 20 tys. zł netto, tj. bez podatku od towarów i usług (VAT);
- zamówień dotyczących zadań wykonywanych w projekcie na podstawie kodeksu pracy;
- projektów, w których podczas wyboru oceniana była forma współpracy wnioskodawcy z jednostkami naukowymi przy realizacji części badawczej (badanie zdefiniowane w ustawie o zasadach finansowania nauki z dnia 30 kwietnia 2010 r. z późn. zm.). Wnioskodawcy, którzy zawarli takie porozumienia (otrzymali punkty), nie są zobowiązani stosować dodatkowych czynności związanych z zasadą konkurencyjności dla części objętej porozumieniem/umową z jednostką naukowo-badawczą – tylko i wyłącznie w zakresie wynikającym z zapisów wniosku o dofinansowanie oraz biznesplanu, jeśli rezultaty zlecanych badań naukowych oraz prac rozwojowych nie mają służyć wyłącznie zamawiającemu, tzn. w celu prowadzenia jego własnej działalności oraz nie będą jego wyłączną własnością.

Ze stosowania zasady konkurencyjności wyłączeni są beneficjenci Działania 1.7 Promocja gospodarcza, w przypadku kosztów transportu, zakwaterowania uczestników misji i targów oraz opłat stałych, tj. wpis do katalogu targowego, opłata rejestracyjna.

Jeśli zasada konkurencyjności nas nie dotyczy, warto jednak posiadać udokumentowane przeprowadzenie rozeznania rynku. Praktyka pokazuje, że niejednokrotnie na etapie kontroli zdarzają się sytuacje, w których beneficjenci poproszeni są o wykazanie, że dokonane przez nich zakupy zostały dokonane z zachowaniem zasady efektywnego zarządzania finansami.

Co o ustawie Pzp wiedzieć należy?

Jak już wspomnieliśmy na wstępie, obowiązek i zakres stosowania ustawy Pzp wynika z zapisów samej ustawy. Generalnie należy stwierdzić, że wszystkie podmioty należące do sektora finansów publicznych mają obowiązek dokonywania zamówień na podstawie przepisów ustawy, przy czym obowiązek jej stosowania dotyczy zamówień przekraczających wartość 30 000 euro.

Kiedy ustawa nie ma zastosowania?

Prawo zamówień publicznych przewiduje szereg sytuacji, w których stosowanie rozbudowanych procedur przetargowych nie jest obowiązkowe. Znajomość tych regulacji gwarantuje pewność co do własnych praw i obowiązków w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia. Z uwagi na obszerność zagadnienia zaprezentujemy jedynie kilka. Ustawa Pzp nie stosuje się do umów z zakresu prawa pracy oraz innych podstaw nawiązania stosunku pracy, a także nie stosuje się trybu przetargu zgodnego z kodeksem cywilnym. Ustawa Pzp wyłącza z zakresu obowiązywania zamówienia na usługi w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych oraz świadczenie usług badawczych.

OGŁOSZENIE O ZAPROSZENIU DO SKŁADANIA OFERT NA PRZEDMIOT

„.....”

Warszawa, dnia r.

Zamawiający:	Nazwa podmiotu zamawiającego
Tytuł Projektu:	Tytuł oraz numer projektu
Przedmiot zamówienia:	Przedmiot zamówienia powinien zostać precyzyjnie wskazany, można posłużyć się także kodami CPV (kody ze słownika zamówień publicznych). W opisie zamówienia warto uwzględnić m.in. parametry zamówienia (dane techniczne/cechy), opcjonalnie informacje na temat przebiegu realizacji zlecenia, które mogą być istotne do jego wykonania
Kryterium oceny:	Należy wskazać kryteria jakie zastosuje beneficjent przy wyborze. Zaleca się zastosowanie innych (nie tylko cena) kryteriów, które mogą odnosić się wyłącznie do przedmiotu zamówienia. Przykładowe kryteria: jakość, funkcjonalność, zastosowanie najlepszych dostępnych technologii w zakresie oddziaływania na środowisko naturalne, koszty eksploatacji lub wpływ sposobu wykonania zamówienia na rynek pracy w miejscu wykonywania zamówienia
Miejsce składania ofert:	Należy wskazać adres, na który powinny wpłynąć oferty
Forma złożenia ofert:	Np. papierowa, elektroniczna
Termin złożenia ofert:	

.....
(podpis Zamawiającego)

Stosownie do treści art. 4 pkt 3 lit. e) ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych, ustawy Pzp nie stosuje się do zamówień, których przedmiotem są usługi w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych oraz świadczenie usług badawczych, które nie są w całości opłacane przez zamawiającego lub których rezultaty nie stanowią wyłącznie jego własności.

Procedury udzielania zamówień publicznych znajdują zatem zastosowanie tylko do tych zamówień na usługi w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych oraz świadczenia usług badawczych, które jednocześnie: służą wyłącznie zamawiającemu na użytek jego własnej działalności i są w całości opłacane przez zamawiającego.

Zakup sprzętu, aparatury czy też innych materiałów koniecznych do wykonania danego typu badań jest dostawą i jako taki podlega ustawie Prawo zamówień publicznych.

Reasumując, beneficjenci wydatkujący środki unijne powinni przestrzegać zasad określonych w przepisach prawa krajowego oraz wspólnotowego. Oznacza to, że za koszty kwalifikowalne będą mogły zostać uznane tylko takie wydatki, co do których nie ma wątpliwości, iż wybór został dokonany na podstawie najbardziej ekonomicznej oferty, przy zachowaniu wymaganej jakości zamówienia oraz beneficjent przy wyborze oferty przestrzegając zasad konkurencyjności, jawności, przejrzystości oraz transparentności.

EKOLOGICZNY NOWY DWÓR MAZOWIECKI – KOLEKTORY SŁONECZNE DLA MIESZKAŃCÓW

Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego w latach 2007–2013 umożliwił samorządom czynne włączenie mieszkańców Mazowsza w inicjatywy wspierające odnawialne źródła energii. W ramach Działania 4.3 Ochrona powietrza, energetyka w prawie półtora tysiąca domów w stu miejscowościach zostały zainstalowane kolektory słoneczne, które przyczyniają się do znaczącego ograniczenia zużycia konwencjonalnych źródeł energii, generując jednocześnie oszczędności wynikające z obniżenia kosztów przygotowania ciepłej wody użytkowej.

Mazowsze charakteryzuje się dużym potencjałem zasobów energii odnawialnej. W 2012 roku udział OZE w produkcji energii elektrycznej w skali regionu wyniósł 7,7%. Potencjał rynkowy wzrostu wykorzystania zielonych źródeł energii jest określany jako dobry – w szczególności wysoko oceniany jest w przypadku małych elektrowni wiatrowych, energii słonecznej oraz biomasy i biogazu.

Jedną z gmin, która zdecydowała się na wykorzystanie istniejącego potencjału energii słonecznej, było miasto Nowy Dwór Mazowiecki. Gmina, wychodząc naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców w zakresie racjonalnego gospodarowania zasobami oraz ograniczenia zużycia energii ze źródeł odnawialnych, opracowała projekt pn. „Ekologiczny Nowy Dwór Mazowiecki – kolektory słoneczne dla mieszkańców”, który został zrealizowany w ramach działania 4.3 Ochrona powietrza, energetyka Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007–2013.

Celem inwestycji była poprawa jakości powietrza oraz zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł w globalnej produkcji energii w Nowym Dworze Mazowieckim.

Powyższy cel zrealizowany został poprzez zakup i montaż 305 paneli słonecznych oraz doposażenie 146 gospodarstw domowych w zasobniki na ciepłą wodę o pojemności 200–500 litrów.

Wymiernym, materialnym efektem zrealizowanego przedsięwzięcia są oszczędności generowane w wyniku obniżenia kosztów związanych z wytwarzaniem ciepłej wody użytkowej. Należy podkreślić, że odpowiednio zwymiarowana i dobrana instalacja kolektorów słonecznych pozwala zaoszczędzić mieszkańcom 90% kosztów przygotowania ciepłej wody użytkowej w okresie letnim i do 60% kosztów liczonych średniorocznie.

W wymiarze ekologicznym projekt znacząco przyczynił się do zmniejszenia zużycia nieodnawialnych źródeł energii, poprawy stanu środowiska naturalnego, jakości powietrza, zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego, a także zrównoważonego rozwoju miasta Nowy Dwór Mazowiecki. Ważnym elementem uzupełniającym realizowanych prac inwestycyjnych były prowadzone przez gminę spotkania informacyjno-promocyjne, w ramach których informowano o celach przedsięwzięcia, wpływie i znaczeniu OZE dla

środowiska naturalnego oraz gospodarki. Przedmiotowe spotkania przyczyniły się do wzrostu świadomości ekologicznej mieszkańców gminy oraz zdobycia wiedzy w zakresie odnawialnych źródeł energii.

Inwestycja spotkała się z pozytywnym przyjęciem. Mieszkańcy są szczególnie mile zaskoczeni sprawnością zestawów w czasie zimowej aury, kiedy słońca jest mało. Swoimi pozytywnymi spostrzeżeniami uczestnicy projektu dzielą się także z sąsiadami, którzy zgłaszają się do Wydziału Projektów Infrastrukturalnych Urzędu Miejskiego, realizującego projekt – z zapytaniem o możliwość montażu kolektorów słonecznych. Dlatego też gmina tworzy listę mieszkańców, którzy chcieliby uczestniczyć w podobnym projekcie, jeśli udałoby się pozyskać zewnętrzne dofinansowanie.

Przed nami perspektywa finansowa 2014–2020 i ogromne możliwości rozwoju OZE. W ramach III Osi Priorytetowej, zakładającej zachowanie i ochronę środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami, zarezerwowano środki w wysokości ok. 270 mln euro. Warto zatem zastanowić się i zweryfikować potrzeby energetyczne najbliższego otoczenia, by w perspektywie najbliższych kilkunastu miesięcy aplikować o środki na proekologiczne rozwiązania, przynoszące wymierne, ekonomiczne korzyści społecznościom lokalnym.

Działanie 4.3.

Ochrona powietrza, energetyka

Beneficjent: **Miasto Nowy Dwór Mazowiecki**

Tytuł projektu: **Ekologiczny Nowy Dwór Mazowiecki – kolektory słoneczne dla mieszkańców**

Całkowita wartość projektu: **1 804 238,73 PLN**

Wartość dofinansowania z EFRR: **1 229 231,41 PLN**

SZKOLENIA, KAMPANIE I TURNIEJE, CZYLI PLANOWANE DZIAŁANIA INFORMACYJNO-PROMOCYJNE

Jednym z ważniejszych zadań Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych, prócz ogłaszania naborów, kontroli i rozliczeń projektów współfinansowanych w ramach funduszy europejskich, jest rozpowszechnianie informacji o wdrażanych funduszach. Poniżej przedstawiamy organizowane działania informacyjno-promocyjne, które odbędą się jeszcze w tym roku.

Środy z Funduszami

Pierwszego października ruszył ogólnopolski cykl bezpłatnych spotkań informacyjnych wprowadzających do tematyki funduszy na lata 2014–2020. Spotkania pn. „Środa z Funduszami” będą organizowane w całej Polsce przez Punkty Informacyjne Funduszy Europejskich w każdą pierwszą środę miesiąca o godzinie 12.00.

Podczas spotkań – prowadzonych przez specjalistów ds. Funduszy Europejskich – zostaną zaprezentowane podstawowe założenia, zasady oraz cele wykorzystywania środków unijnych w perspektywie finansowej 2014–2020 w ujęciu poszczególnych grup odbiorców:

- osób zamierzających założyć działalność gospodarczą (1 października 2014 r.),
- jednostek nauki (5 listopada 2014 r.),

- organizacji pozarządowych (3 grudnia 2014 r.),
- jednostek samorządu terytorialnego (7 stycznia 2015 r.),
- przedsiębiorców (4 lutego 2015 r.),
- społeczności lokalnych (4 marca 2015 r.).

Kampania „Cuda nad Wisłą”

W drugiej połowie października została uruchomiona kampania audiowizualna „Cuda nad Wisłą” informująca o efektach realizacji projektów, które otrzymały środki z funduszy europejskich wdrażanych na Mazowszu. Projekty, które zostały wybrane, są szczególnie bliskie mieszkańcom Mazowsza, ponieważ dotyczą spraw życia codziennego. Unikatowości strony audiowizualnej kampanii dodało połączenie animacji komputerowej z rzeczywistą produkcją filmową oraz aktorami i lektorem. Materiały

opracowane przez specjalistów z zakresu funduszy europejskich i marketingu emitowane są w TVP Warszawa, a także w czterech lokalnych stacjach TV w Ciechanowie, Ostrołęce, Radomiu i Siedlcach oraz pięciu wybranych kinach i dwóch rozgłośniach radiowych. Równoległa kampania jest prowadzona w Internecie. Podróżując warszawskim metrem, mieli niepowtarzalną okazję zapoznać się ze szczegółami wdrażania funduszy unijnych w ramach RPO WM. Służyć temu miało zamieszczenie materiałów promocyjnych w sieci metroboardów znajdujących się na podziemnych peronach oraz w ramach reklamowych w wagonach metra.

V Forum Rozwoju Mazowsza. Grow UP Start UP – 4–5 listopada

To dwa dni pełne inspiracji w trakcie których przygotowaliśmy dla Państwa 24 sesje tematyczne. Mnogość krajowych i zagranicznych prelegentów zapewnia unikatowość tej edycji wydarzenia. Podczas licznych debat oraz wystąpień zbierzemy najważniejsze doświadczenia i rekomendacje z implementacji środków europejskich okresu 2007–2013. V Forum to także odłona możliwości absorpcji i kierunków wsparcia kolejnej perspektywy. Prezentacji programu RPO WM na lata 2014–2020 dokonają przedstawiciele Instytucji Zarządzającej.

Szkolenia

Dbając o wysoki standard składanych wniosków o dofinansowanie oraz bezproblemową realizację projektów, MJWPU organizuje bezpłatne szkolenia dla potencjalnych beneficjentów oraz beneficjentów RPO WM realizujących już projekty współfinansowane w ramach EFRR. Z jednym z wymienionych tematów szkoleń Mazowiecka Jednostka zawiązała lub jeszcze zawiązała do każdego miasta powiatowego Mazowsza. Harmonogram planowanych szkoleń zamieszczony jest na stronie www.mazowia.eu w *Kalendarzu wydarzeń* oraz w zakładce *Szkolenia*.

Poniżej prezentujemy zestawienie planowanych tematów szkoleń

Realizacja projektów w ramach RPO WM 2007–2013 – szkolenie dedykowane podmiotom, które zamierzają realizować lub już realizują projekty dofinansowane w ramach Regio-

nalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007–2013.

Warsztaty z rozliczania projektów w ramach RPO WM 2007–2013 – przeznaczone dla podmiotów, które zamierzają realizować lub już realizują projekty dofinansowane w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007–2013. Uczestnicy mają praktyczną możliwość nauki i doskonalenia wypełniania wniosków o płatność oraz płatność zaliczkową. Podczas warsztatów każdy uczestnik korzysta z osobnego komputera z dostępem do systemu SEZAM.

Kontrola projektów oraz okres trwałości projektów w ramach RPO WM 2007–2013 – w trakcie szkoleń omawiane są najważniejsze obowiązki spoczywające na beneficjencie zarówno w trakcie realizacji projektu, jak i po jego zakończeniu podczas okresu trwałości. Wskazywane są również szczególne obszary ryzyka i procedury kontrolne w trakcie realizacji projektu i w okresie trwałości.

Szkolenia odpowiadające harmonogramowi naboru wniosków – przeznaczone dla podmiotów zainteresowanych aplikowaniem o środki w ramach konkursów wynikających z aktualnego harmonogramu naboru wniosków.

Szkolenia specjalistyczne w regionach Mazowsza – jest to kolejna forma szkoleń, która pozwala dotrzeć we wszystkie zakątki naszego województwa. Na szkoleniach poruszane są najbardziej newralgiczne tematy związane między innymi z partnerstwem publiczno-prywatnym, pomocą publiczną i Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Mazowieckiego.

Szczegółowe informacje o planowanych działaniach dostępne są na stronie Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych www.mazowia.eu. Przypominamy, że możecie Państwo śledzić nasze działania na fanpage'u <https://www.facebook.com/fan.mazowia.eu> oraz na kanale MJWPUTUBE (www.youtube.pl/MJWPUTUBE/). Zapraszamy wszystkich Państwa do uczestnictwa w planowanych wydarzeniach, jest to bezcenna pomoc i świetna możliwość zdobycia lub pogłębienia wiedzy o funduszach europejskich.

ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII W MAZOWIECKIM SZPITALU SPECJALISTYCZNYM W RADOMIU

– DOBRE PRAKTYKI

Poprawa efektywności energetycznej oraz zwiększenie produkcji energii ze źródeł odnawialnych to jedno z celów polityki energetycznej Unii Europejskiej. Ich realizacja sprzyjać ma nie tylko zmniejszeniu zanieczyszczenia środowiska naturalnego, ale także obniżeniu cen jednostkowych produkowanej energii. Aby kraje członkowskie jak najefektywniej wykorzystywały zasoby energetyczne swojego kraju, Komisja Europejska w roku 2007 przyjęła pakiet energetyczno-klimatyczny, w którym wskazano postulat 3 x 20, zakładający redukcję emisji gazów cieplarnianych o 20% przy jednoczesnym wzroście efektywności energetycznej o 20% oraz udziale odnawialnych źródeł energii (OZE) w ogólnej produkcji energii na poziomie 20%.¹

Ze względu na fakt, że inwestycje w OZE nadal wzbudzają szereg kontrowersji wynikających przede wszystkim z wysokich kosztów inwestycji, kraje członkowskie wprowadziły programy wsparcia tego rodzaju przedsięwzięć. Wsparcie niniejsze służyć ma zwiększeniu liczby realizowanych projektów w zakresie OZE, a tym samym wypełnieniu zobowiązań przyjętego pakietu klimatycznego.

W Polsce inwestycje w zakresie OZE wspierane są m.in. przez fundusze europejskie. Dla województwa mazowieckiego głównym źródłem takiego wsparcia jest Działanie 4.3 Ochrona powietrza, energetyka Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007–2013. To w ramach niniejszego działania można realizować projekty zakładające budowę instalacji do produkcji zielonej energii, która wykorzystywana będzie na potrzeby własne lub będzie sprzedawana.

Z szansy na realizację prac służących obniżeniu kosztów pozyskania energii, a tym samym dostosowania infrastruktury do obecnych wymogów w zakresie udziału energii odnawialnej w ogóle produkowanej energii pierwotnej, skorzystał Mazowiecki Szpital Specjalistyczny Sp. z o.o. w Radomiu. Placówka złożyła wniosek o dofinansowanie i pozyskała – w ramach działania 4.3 Schemat I Odnawialne źródła energii i kogeneracja – środki na realizację przedsięwzięcia Budowa instalacji fotowoltaicznej i wiatrowej wraz z systemem kogeneracyjnym dla Mazowieckiego Szpitala Specjalistycznego Sp. z o.o. w Radomiu.

Zakres przedmiotowy realizowanego przedsięwzięcia dotyczył rozbudowy i modernizacji infrastruktury służącej do produkcji i przesyłu energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, przyczyniającej się do poprawy jakości środowiska poprzez poprawę stanu atmosfery. W ramach prac projektowych w szpitalu zainstalowano 3 źródła energii odnawialnej:

- 1) kogenerator gazowy o mocy elektrycznej 1166 kW i cieplnej 1150 kWt wytwarzający energię elektryczną oraz ciepło z gazu,

- 2) wiatrak prądotwórczy o mocy 6 kW wytwarzający energię elektryczną z energii wiatru,
- 3) system fotowoltaiczny o mocy 21 kWp wytwarzający energię elektryczną z energii słonecznej.

Ponadto, w celu usprawnienia przesyłu wytworzonej energii do wszystkich pomieszczeń szpitala, sieć elektryczną wyposażono w nowoczesną stację transformatorową z rozdzielnicą niskiego i średniego napięcia o mocy transformatora 1600 kVA, a także zmodernizowano linię kablową średniego napięcia łączącą transformator ze stacją średniego napięcia PZO.

Najważniejszą częścią realizowanej w latach 2012–2013 inwestycji był zakup i przyłączenie do sieci kogeneratora

¹ Dla Polski ze względu na ograniczenie zielonych źródeł wskaźnik ten wynosi 15%.

gazowego silnika wytwarzającego – z wykorzystaniem gazu – energię cieplną i elektryczną jednocześnie. Kogenerator w połączeniu z systemem fotowoltaicznym i wiatrakami prądotwórczymi stanowi źródło zielonej energii wykorzystywanej przez szpital na własne potrzeby. Produkowana nadwyżka zostanie natomiast wprowadzona do sieci. Dzięki realizowanej inwestycji szpital nie tylko stał się niezależny od dostawy energii z zewnątrz, ale także obniżył koszty jej pozyskania.

Co prawda wytwarzanie energii w kogeneratorze nie jest tańsze od jej zakupu z zewnątrz, jednak w procesie produkcji energii elektrycznej jako produkt uboczny pozyskiwana jest para wodna lub ciepła woda, które wykorzystywane są w placówce do różnych celów. Woda do bieżącego użytku (np. w kranach czy na potrzeby centralnego ogrzewania), a para wodna w kotłowni parowej, pracującej na potrzeby m.in. szpitalnej kuchni czy na potrzeby sterylizacji. Do obniżenia kosztów wytwarzania energii przyczynia się więc fakt powstania w procesie jej produkcji dużej ilości ciepła, które pozwala na obniżenie m.in. kosztów ogrzewania. Ponadto zainstalowane na dachu ogniwa fotowoltaiczne wytwarzają energię elektryczną na potrzeby oświetlenia ciągów komunikacyjnych, a wiatrak prądotwórczy energię elektryczną na potrzeby zewnętrznego oświetlenia szpitala. Według szacunków specjalistów w wyniku realizacji projektu szpital ma możliwość zaoszczędzenia energii elektrycznej na poziomie przeszło 4146 MWh/rok, energii cieplnej wynoszącej 33 984 GJ/rok i 586,9 ton paliwa rocznie. Stąd też łączne oszczędności mogą wynieść nawet 1,5 mln złotych rocznie.

Realizowana inwestycja daje także możliwości jej dalszej rozbudowy i, co za tym idzie, może przynieść szpitalowi kolejne oszczędności. Zainstalowany system kogeneracyjny, przy wyposażeniu go w absorber, stanie się trójgeneratorem, co oznacza, że prócz ciepła będzie mógł wytwarzać także chłód. Pozwoli to na pełne wykorzystanie mocy kogeneratora także w okresie letnim, kiedy nadmiar ciepła przetwarzany będzie w chłód, który posłuży do produkcji wody lodowej stosowanej w chłodzeniu m.in. oddziałów i innych pomieszczeń szpitalnych. Na tę inwestycję szpital zamierza pozyskać dotację w przyszłej perspektywie finansowej. Szacowany koszt tego przedsięwzięcia to ok. 1 mln złotych. Dzięki realizacji projektu Mazowiecki Szpital Specjalistyczny Sp. z o.o. w Radomiu zyskał nie tylko na modernizacji przestarzałej już infrastruktury energetycznej i obniżeniu kosztów pozyskania energii, zwiększył bezpieczeństwo energetyczne swojej placówki, stając się podmiotem niezależnym od zewnętrznych dostawców, ale także wyeli-

minował straty przesyłowe między źródłem energii a odbiorcami. Przyczynił się ponadto do obniżenia emisji zanieczyszczeń związanych z produkcją energii i zwiększenia produkcji energii ze źródeł odnawialnych. Tym samym stał się jednym z podmiotów, który wspiera starania Polski w zakresie spełnienia 15% wskaźnika wykorzystania energii odnawialnej w ogóle produkowanej energii pierwotnej wskazanym dla Polski w przyjętym przez Komisję Europejską tzw. Pakiecie klimatyczno-energetycznym.

Działanie: 4.3.

Ochrona powietrza, energetyka

Beneficjent: Mazowiecki Szpital Specjalistyczny Sp. z o.o. w Radomiu

Tytuł projektu: Budowa instalacji fotowoltaicznej i wiatrowej wraz z systemem kogeneracyjnym dla Mazowieckiego Szpitala Specjalistycznego Sp. z o.o.

Wartość projektu: 6 739 662,09 PLN

Wartość dofinansowania z EFRR: 3 919 016,49 PLN

PROJEKTY HYBRYDOWE W OKRESIE PROGRAMOWANIA 2014–2020

Partnerstwo publiczno-prywatne (PPP) stanowi szczególną formę zamówienia publicznego opierającego się na długofalowej współpracy sektora publicznego i prywatnego w celu realizacji zadań publicznych. Cechą charakterystyczną przedsięwzięcia PPP jest zawieranie wieloletnich umów, w ramach których partner prywatny projektuje, finansuje, buduje, a następnie eksploatuje infrastrukturę, umożliwiając tym samym dostarczanie usług publicznych w określonej ilości i jakości. Długofalowy i złożony charakter współpracy w ramach PPP odróżnia tę formę od tradycyjnych zamówień publicznych, realizowanych zwykle w ramach kontraktów krótkoterminowych, opartych na zleceniu usług, dostaw lub robót budowlanych. Zaangażowanie strony prywatnej w tego typu przedsięwzięcia warunkowane jest odpowiednim poziomem zysku oczekiwanego przez przedsiębiorcę w zamian za przejęcie na siebie większości zadań i ryzyk związanych z realizacją przedsięwzięcia PPP.

W Polsce PPP regulowane jest przepisami ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym (Dz.U. 2009 Nr 19, poz. 100 z późn. zm.). Jako formę PPP traktuje się także koncesję na roboty budowlane lub usługi, regulowaną odrębnymi przepisami (ustawa z dnia 9 stycznia 2009 r. o koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz.U. 2009 Nr 19, poz. 101 z późn. zm.). Rozwiązania wykorzystujące zasady PPP wdrażane mogą być na wszystkich szczeblach administracji publicznej. Warto zauważyć, że polski rynek PPP zdominowany jest przez jednostki samorządu terytorialnego i to przede wszystkim szczebla gminnego. PPP znajduje już zastosowanie w przedsięwzięciach dotyczących gospodarki odpadami, gospodarki wodno-ściekowej, rewitalizacji, ochrony zdrowia, modernizacji energetycznej, sportu i rekreacji i wielu innych.

Szczególnie złożoną formą PPP są tzw. projekty hybrydowe, których montaż finansowy przewiduje równoczesne zaangażowanie kapitału prywatnego w ramach PPP oraz środków europejskich (o projektach hybrydowych pisaliśmy również w biuletynie „Fundusze Europejskie dla Rozwoju Mazowsza” nr 1/2013). W perspektywie finansowej 2007–2013 projektów hybrydowych realizowanych było zaledwie kilkanaście w całym kraju. Ciesząca się małym zainteresowaniem realizacja projektów łączących formułę partnerstwa publiczno-prywatnego z funduszami europejskimi spowodowana była brakiem dostatecznych uregulowań prawnych na poziomie UE i Polski. To jednak się zmieniło.

Hybrydowe partnerstwo publiczno-prywatne w perspektywie 2014–2020

Hybrydowe projekty PPP mają szansę na szersze zastosowanie w okresie programowania 2014–2020. W tym kontekście warto podkreślić, że perspektywa finansowa oparta jest w znacznym stopniu na strategii Europa 2020 wskazującej kierunki rozwoju związane przede wszystkim z kreowaniem innowacyjności. Jednocześnie, zgodnie z zasadą dodatkowości, wsparcie unijne powinno przede wszystkim wytworzyć efekt dźwigni, aby sektor prywatny zwiększał swoje zaangażowanie w inwestycje związane z celami rozwoju wytyczonymi przez Unię Europejską.

Nowe Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz.Urz. UE L 347 z 20.12.2013 stanowi od-

powieź na zasygnalizowane na wstępie bariery dotyczące realizacji hybrydowego PPP. Już w preambule (37c) wskazano, że partnerstwo publiczno-prywatne stanowić może skuteczny sposób realizacji operacji poprzez łączenie różnego rodzaju zasobów sektora publicznego i prywatnego, dlatego też przepisy rozporządzenia uwzględniają specyfikę łączenia PPP z europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi. Unia Europejska przyjęła także definicję PPP, która oznacza formy współpracy między organami władzy publicznej a sektorem prywatnym, których celem jest wzrost efektywności realizacji inwestycji infrastrukturalnych lub innego rodzaju operacji, dotyczących usług publicznych, poprzez dzielenie ryzyka, korzystanie ze specjalistycznej wiedzy sektora prywatnego lub uzyskiwanie dodatkowych źródeł kapitału. Z kolei art. 2 (23a) odnosi się

Partnerstwo publiczno-prywatne (PPP) stanowi szczególną formę zamówienia publicznego opierającego się na długofalowej współpracy sektora publicznego i prywatnego w celu realizacji zadań publicznych.

do pojęcia „operacji PPP”, wskazując, że jest to operacja, która jest lub ma być realizowana w ramach struktury partnerstwa publiczno-prywatnego. Jak wynika z cytowanych przepisów definicja ta jest szeroka i obejmuje różne formy współdziałania sektora publicznego i prywatnego związane z realizacją zadań publicznych. Można stwierdzić, że zakres pojęciowy PPP przyjęty w treści rozporządzenia znacznie wykracza poza rozumienie PPP sensu stricto, stosowane na gruncie polskiej ustawy o partnerstwie publiczno-prywatnym. Rozporządzenie ogólne (art. 54a) podkreśla również, że fundusze europejskie mogą być wykorzystywane w celu wspierania operacji PPP, z tym że operacje takie muszą być zgodne z regulacjami unijnymi i krajowymi, w tym w szczególności dotyczącymi zamówień publicznych i pomocy państwa.

Rozporządzenie wprowadza definicję beneficjenta środków europejskich w ramach operacji PPP (art. 54b). Definicja ta ma charakter derogacyjny wobec podstawowej definicji

Partnerstwo publiczno-prywatne wskazywane jest jako instrument możliwy do zastosowania w realizacji zarówno niektórych programów operacyjnych na poziomie krajowym (projekt PO: Infrastruktura i Środowisko, Inteligentny Rozwój, Polska Cyfrowa, Wiedza Edukacja Rozwój, jak i na szczeblu regionalnym

beneficjenta, dopuszczając możliwość posiadania statusu beneficjenta zarówno przez podmiot publiczny, jak i partnera prywatnego. Przepis ten dopuszcza także możliwość zmiany beneficjenta z podmiotu publicznego, który zainicjował operację, na partnera wybranego w procedurze PPP. Jeszcze dalej w tym zakresie idą kolejne rozwiązania przewidziane art. 54b – dopuszcza się

bowiem dokonanie zmiany partnera prywatnego będącego beneficjentem środków UE na inny podmiot prywatny lub publiczny (przy czym Komisja Europejska upoważniona jest do wydania dodatkowych przepisów w tym zakresie). Przepis ten ma szczególne znaczenie z punktu widzenia zapewnienia prawidłowej realizacji dofinansowanego projektu zarówno na etapie budowy, jak i w okresie trwałości oraz dalszych etapach eksploatacji infrastruktury. Stanowi to kolejne odstępstwo od generalnego zakazu zmiany beneficjenta projektu podyktowane specyfiką współpracy w ramach PPP i ryzykiem z nią związanym.

Artykuł (54c) wskazuje, że partner prywatny może ponosić wydatki kwalifikowane projektu, gdy beneficjentem jest podmiot publiczny oraz wprowadza instytucję rachunku powierniczego, z którego środki unijne mogą być wypłacane partnerowi prywatnemu w okresie obowiązywania umowy o PPP. Rozwiązanie to może stanowić istotną zachętę do realizacji hybrydowego PPP. Dotychczasowe przepisy ograniczały bowiem możliwość dokonywania płatności na rzecz beneficjenta (i w efekcie – także wykonawcy) po zakończeniu okresu kwalifikowalności wydatków. Zaproponowane rozwiązanie umożliwi finansowanie partnera prywatnego w okresie eksploatacji infrastruktury. Zdeponowanie środków z funduszy unijnych na rachunku powierniczym zapewni prawidłowe ich wykorzystanie.

W kontekście projektów hybrydowych na uwagę zasługują także przepisy związane np. z możliwością ustalenia stałego poziomu luki finansowej w projektach generujących dochody czy utrzymania kwalifikowalności podatku od towarów i usług. Szczególnego znaczenia nabiera także realizacja Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych jako komplekso-

wych programów wspierających rozwój miast, w ramach których PPP może znaleźć efektywne zastosowanie.

„Hybrydy” w przepisach krajowych

W krajowym porządku prawnym w odniesieniu do perspektywy finansowej 2014–2020 możliwości realizacji „hybryd” poświęcono ponownie tylko jeden przepis. Stosownie do art. 34 ust. 1 u.z.r.p.¹, projekt hybrydowy polega na wspólnej realizacji projektu przez partnerstwo publiczno-prywatne w rozumieniu art. 2 pkt 24 rozporządzenia ogólnego, utworzone w celu realizacji inwestycji infrastrukturalnej. Pojęcie takiej inwestycji zawiera natomiast art. 32 ust. 2 u.z.r.p., zgodnie z którym inwestycją infrastrukturalną jest budowa, przebudowa lub remont obiektu budowlanego lub wyposażenie składnika majątkowego w urządzenia podwyższające jego wartość lub użyteczność, połączone z utrzymaniem lub zarządzaniem przedmiotem tej inwestycji za wynagrodzeniem. Oznacza to, że realizacja projektów hybrydowych ograniczona została do wdrażania projektów inwestycyjnych, pozostawiając poza nawiasem wyłącznie z zarządzaniem już istniejącą infrastrukturą. Wynika to zapewne z faktu, iż do kosztów kwalifikowanych objętych dofinansowaniem UE nie można zaliczyć kosztów bieżącej eksploatacji infrastruktury.

Należy nadmienić, że partnerstwo publiczno-prywatne wskazywane jest jako instrument możliwy do zastosowania w realizacji zarówno niektórych programów operacyjnych na poziomie krajowym (projekty PO: Infrastruktura i Środowisko, Inteligentny Rozwój, Polska Cyfrowa, Wiedza Edukacja Rozwój)², jak i na szczeblu regionalnym³. Do czasu zatwierdzenia przez Komisję Europejską programów operacyjnych oraz opracowania szczegółowych opisów osi priorytetowych trudno jednak odnieść się do zaproponowanych rozwiązań w zakresie łączenia PPP ze środkami europejskimi. Wydaje się jednak, że okres programowania funduszy na lata 2014–2020 w większym niż dotychczas stopniu umożliwi integrację środków europejskich z kapitałem prywatnym w ramach PPP. Istotną rolę w tym procesie odegrać musi Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju oraz instytucje zarządzające programami operacyjnymi. W najbliższych miesiącach powinniśmy spodziewać się przyjęcia odpowiednich dokumentów (np. wytycznych), opracowania szczegółowych procedur i zasad wdrażania projektów hybrydowych, a w dalszej perspektywie także przeprowadzenia promocji i zapewnienia wsparcia przedsięwzięć PPP współfinansowanych z funduszy UE.

Aktualne informacje na temat projektów hybrydowych, regulacji krajowych i UE na temat PPP oraz inne przydatne materiały dotyczące omawianego zagadnienia dostępne są na stronie internetowej Platformy PPP pod adresem: www.ppp.gov.pl.

¹ Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz.U. 2014, poz. 1146), dalej: u.z.r.p.

² Zob. projekty programów operacyjnych przyjęte przez Radę Ministrów w dniu 8 stycznia 2014 r., źródło: http://www.mir.gov.pl/fundusze/Fundusze_Europejskie_2014_2020/strony/start.aspx [dostęp: 1.09.2014].

³ Zob. np. projekt Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2014–2020, wersja 1.3., źródło: <http://rpo.mazovia.pl/kategorie/perspektywa-2014-2020> [dostęp: 1.09.2014].

ELEKTROWNIE WIATROWE NA MAZOWSZU

Ochrona środowiska naturalnego – w tym ochrona powietrza – stanowi jeden z priorytetowych kierunków polityki ekologicznej województwa mazowieckiego. O istocie oraz znaczeniu przedsięwzięć, mających na celu ograniczenie emisji szkodliwych substancji do atmosfery, świadczy na przykład alokacja środków przeznaczonych na tego typu działania w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2007–2013 oraz 2014–2020.

W priorytecie IV Środowisko, zapobieganie zagrożeniom i energetyka, Działaniu 4.3 Ochrona powietrza, energetyka na dofinansowanie przedsięwzięć z zakresu ochrony powietrza oraz energetyki przeznaczonych było 146 750 000 euro. W ramach propagowania dobrych praktyk oraz z uwagi na fakt, że w obecnej perspektywie finansowej 2014–2020 dużo uwagi (i funduszy) poświęcono ochronie środowiska naturalnego oraz wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii, prezentujemy Państwu przedsięwzięcie pn. „Poprawa jakości powietrza i zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego Mazowsza poprzez budowę elektrowni wiatrowych o łącznej mocy 4 MW na terenie powiatu mławskiego” zrealizowane przez Elektrownię Wiatrową EOL Spółka z o.o., Warszawskie Przedsiębiorstwo Mostowe MOSTY SA oraz Ekologiczne Gospodarstwo Rolne MOSTY Spółka z o.o.

Przemysł energetyczny ze względu na stosowane obecnie technologie do produkcji energii elektrycznej powoduje zwiększenie ilości zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery. Inną istotną przyczyną wzrostu emisji szkodliwych substancji jest rosnąca liczba pojazdów wykorzystujących silniki spalinowe. Od wielu lat prowadzone są na świecie działania zmierzające do ograniczenia rozmiarów wpływu niekorzystnych czynników na środowisko naturalne. Działania te w dużej mierze koncentrują się na redukowaniu szkodliwego wpływu energetyki na środowisko naturalne. Aby to osiągnąć, wykorzystuje się w coraz szerszym zakresie energetykę odnawialną z jej trzema podstawowymi źródłami, tj. wodą, wiatrem i słońcem.

To właśnie chęć zminimalizowania szkodliwego wpływu produkcji elektryczności na środowisko zdecydowała o konieczności realizacji przedsięwzięcia z zakresu energii wiatrowej. Jego głównym celem była poprawa jakości powietrza oraz bezpieczeństwa energetycznego Mazowsza poprzez budowę dwóch elektrowni wiatrowych zlokalizowanych na terenie powiatu mławskiego o łącznej mocy 4 MW przy wykorzystaniu innowacyjnych rozwiązań w zakresie produkcji energii elektrycznej.

Dlaczego energetyka wiatrowa?

Przed przystąpieniem do opracowania projektu przeprowadzona została analiza opracowania „Program możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii dla województwa mazowieckiego”, z której wynikało, że największe potencjalne zasoby w regionie ma energia wiatru. Jej wykorzystanie, według autorów omawianego projektu, wynosiło blisko jednego promila posiadanych możliwości – ponad 90% zasobów nie było wykorzystane w regionie.

Realizacja projektu wynikała również z chęci podniesienia poziomu życia mieszkańców regionu mławskiego poprzez poprawę stanu powietrza oraz podnoszenia świadomości ekologicznej mieszkańców województwa.

Nie bez znaczenia pozostawał fakt, że budowa elektrowni wiatrowych stanowiła część planów inwestycyjnych partnerów projektu w zakresie przedsięwzięć proekologicznych, co stanowiło dodatkowy motor stymulujący budowę elektrowni na terenie powiatu mławskiego.

Przemysłany projekt – gwarantem sukcesu

Budowa elektrowni jest złożonym procesem wymagającym uzyskania wielu decyzji i pozwoleń administracyjnych, do którego należy przygotować się z należytą starannością. Planując przedsięwzięcie, nie można zapomnieć o społecznościach lokalnych. Ponieważ inwestycje tego typu nie są

szczególnie rozpowszechnione, a strach przed nieznanym towarzyszy ludzkości od zawsze, również i w tym przypadku było to nieuniknione.

W początkowym okresie realizacji inwestycji niektórzy okoliczni rolnicy mieli obawy co do hałasu i potencjalnej szkodliwości turbin wiatrowych. Po uruchomieniu inwestycji wszyscy przekonali się, że ich obawy były bezzasadne. Turbiny wiatrowe nie miały negatywnego wpływu zarówno na ludzi, zwierzęta, jak i na uprawy.

Inwestycja realizowana była na podstawie gotowego projektu budowlanego zakupionego przez Elektrownię Wiatrową EOL Sp. z o.o. Po zakupie projektu dokonano w nim kilku zasadniczych modyfikacji, optymalizujących przebieg procesu inwestycyjnego, m.in. zmieniono model turbiny na nowszy, zakupiono grunty, na których wybudowano turbiny, zmieniono umowy o udostępnienie nieruchomości na umowy ustanawiające służebność przesyłu, zmieniono częstotliwość i decyzji lokalizacyjnych, branżowych oraz zmieniono decyzje budowlane.

W sumie od momentu zakupu „gotowego” projektu do jego uruchomienia minęło około 1,5 roku.

Zakres rzeczowy przedsięwzięcia obejmował:

- budowę przyłączy energetycznych,
- budowę dróg dojazdowych i placów montażowych,
- budowę fundamentów pod turbiny,
- dostawę i montaż turbin wiatrowych.

Nowa perspektywa – nowe wyzwania

Polska energetyka stoi w obliczu konieczności dokonania modernizacji i wzmocnienia Krajowego Systemu Elektroenergetycznego. Konieczność rozwoju energetyki, w tym energetyki odnawialnej, wynika między innymi z postanowień Dyrektywy 2009/28/WE z dnia 23.04.2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych. Interwencja Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014–2020 wychodzi naprzeciw wymogom dyrektywy, wpisując się jednocześnie w nadrzędne i wymierne cele strategii Europa 2020, jakimi w obszarze gospodarki niskoemisyjnej są: 20% redukcja emisji CO₂, zwiększenie do 20% udziału odnawialnych źródeł energii w całkowitym zużyciu energii oraz zwiększenie efektywności wykorzystywania energii o 20%.

Wzrost wykorzystania potencjału rynkowego OZE jest upatrywany w szczególności w odniesieniu do rozwoju małej energetyki wiatrowej i energetyki słonecznej. Na koniec

2011 roku całkowita moc zainstalowana w OZE na Mazowszu wyniosła 150 MW, co uplasowało region na piątej pozycji w skali województw, wskazując jednocześnie na znaczne możliwości i dalszą potrzebę rozwoju zielonej energii. Ponadto odnawialne źródła stanowią duży potencjał wykorzystania nowoczesnych technologii oraz przyczyniają się do tworzenia nowych „zielonych” miejsc pracy, stąd ich dynamiczny rozwój jest wysoce pożądany.

Z uwagi na fakt, że obecnie odnawialne źródła energii przyczyniają się do wytworzenia niedużej ilości energii na Mazowszu, celem interwencji (Działania 4.3 RPO WM) było i w kolejnych latach będzie zwiększenie tego udziału.

Beneficjentom projektu udało się wpisać w powyższe założenia, dzięki:

- ograniczeniu ilości zanieczyszczeń przedostających się do powietrza, wód i gleb oraz przeciwdziałaniu ich negatywnym skutkom;
- rozbudowie i modernizacji infrastruktury elektroenergetycznej i ciepłowniczej regionu i zwiększenie wykorzystania energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych i kogeneracyjnych o wysokiej sprawności;
- ograniczeniu emisji substancji szkodliwych do atmosfery;
- zwiększeniu liczby odnawialnych źródeł energii działających w regionie.

W dziedzinie OZE jest nadal wiele do zrobienia. W perspektywie 2014–2020 projekty wspierające działania proekologiczne będą mogły być realizowane w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko oraz Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego. Przedsięwzięcia takie wspierane będą w ramach priorytetów inwestycyjnych 4.1 i 4.3, których kształt został określony w Umowie Partnerstwa przyjętej w maju 2014 roku. Realizacja wymienionych priorytetów inwestycyjnych w RPO WM 2014–2020 nastąpi w ramach III osi priorytetowej, w działaniach 3.1 Zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w ogólnej produkcji energii oraz 3.2 Poprawa efektywności energetycznej, w tym zmniejszenie emisji CO₂.

Na zwiększanie efektywności energetycznej i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w projekcie RPO WM 2014–2020 przeznaczono ponad 255 mln euro. Celem realizowanych przedsięwzięć będzie nie tylko zwiększenie udziału OZE, lecz także dążenie do tego, by korzystali z nich mieszkańcy województwa, mazowieccy przedsiębiorcy (i czerpali z nich zyski). W ramach tej osi przewidziane jest również wsparcie na zwiększanie efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych.

Reasumując, nowa perspektywa wygląda niezwykle obiecująco w zakresie możliwości finansowania przedsięwzięć w dziedzinie energetyki, zwłaszcza wykorzystującej odnawialne źródła energii. Już teraz warto podejmować pierwsze kroki w celu przygotowania się do przyszłych naborów, bo, jak można zauważyć, na podstawie zaprezentowanego wyżej przykładu, od momentu opracowania projektu do jego realizacji może upłynąć nawet kilka lat.

Działanie 4.3.

Ochrona powietrza, energetyka

Beneficjent: **Elektrownia Wiatrowa EOL Sp. z o.o.**

Tytuł projektu: **Poprawa jakości powietrza**

i zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego

Mazowsza poprzez budowę elektrowni wiatrowych

o łącznej mocy 4MW na terenie powiatu mławskiego

Wartość całkowita projektu: **19 986 442,22 PLN**

Wartość dofinansowania z EFRR: **5 366 900 PLN**

KONTROLA PROJEKTU

Kontrola jest nieodzownym elementem projektu. Każdy beneficjent, który otrzymał wsparcie, zostanie poddany kontroli, warto więc dowiedzieć się, kiedy należy się jej spodziewać i co robić, aby jej wynik był pozytywny.

Głównym celem podejmowanych działań kontrolnych jest sprawdzenie, czy projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007–2013 jest realizowany prawidłowo.

Jak już wspomniano, każdy projekt zostanie skontrolowany, ale nie oznacza to, że do każdego beneficjenta kontrolujący przybędą na miejsce realizacji projektu. Oprócz typowych wizyt kontrolnych czy monitorujących na miejscu, kontrole mogą być przeprowadzone w instytucji wdrażającej i polegają na weryfikacji dokumentów dostarczonych przez beneficjenta. Od czego zależy rodzaj kontroli? Przede wszystkim od wysokości budżetu, rodzaju i złożoności podejmowanych działań, trybu udzielania zamówień czy odchyień od założonego harmonogramu rzeczowo-finansowego. Często również decyduje o tym rodzaj działania, z którego korzystamy. Na przykład, decyzją Zarządu Województwa Mazowieckiego, wszystkie projekty realizowane w ramach Działania 1.2. Budowa sieci współpracy nauka – gospodarka RPO WM zostaną poddane kontroli na miejscu realizacji projektu.

Zakres kontroli

Ocenie podlega w szczególności zgodność realizowanego przedsięwzięcia z:

- 1) przepisami prawa powszechnie obowiązującego zarówno krajowego, jak i europejskiego,
- 2) obowiązującymi wytycznymi Instytucji Zarządzającej oraz Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju,
- 3) umową o dofinansowanie,
- 4) założeniami projektu opisanymi w dokumentacji aplikacyjnej, na podstawie której została dokonana ocena projektu i w rezultacie przyznane dofinansowanie.

Przystępując do podpisania umowy o dofinansowanie, beneficjent jednocześnie wyraża zgodę na przeprowadzenie kontroli realizowanego projektu. Jest zatem zobowiązany do poddania się jej w formie, terminie oraz zakresie jakie określi instytucja.

W wypadku projektów partnerskich kontroli poddawani są wszyscy partnerzy. Dotyczy to zarówno zrealizowanego zakresu rzeczowego, dokumentacji projektowej, jak i wywiązywania się z obowiązków w zakresie informacji i promocji.

Kiedy należy spodziewać się kontroli?

Kontrole przeprowadzane w miejscu realizacji projektu należy podzielić na planowane oraz doraźne. Jak sama nazwa wskazuje kontrole planowane odbywają się zgodnie z przyjętym i zatwierdzonym rocznym planem kontroli, a o ich wszczęciu beneficjent jest informowany z co najmniej 5-dniowym wyprzedzeniem. Natomiast kontrole doraźne przeprowadzane są spontanicznie, a podstawą do ich wszczęcia są informacje o niewłaściwej realizacji projektu, nieprawidłowościach lub podejrzeniu ich wystąpienia. Wówczas kontrolujący przybywają na miejsce realizacji projektu bez uprzedniego zawiadomienia. Beneficjent, niezależnie od okoliczności, musi poddać się kontroli. Odmowa bądź usiłowanie przesunięcia terminu wizyty jest podstawą do rozwiązania umowy o dofinansowanie. Należy jednak podkreślić, że takie sytuacje występują bardzo rzadko, a beneficjenci wdrażający projekty w zgodzie z prawem oraz umową o dofinansowanie nie mają się czego obawiać.

Najczęściej kontrole odbywają się po złożeniu wniosku o płatność końcową. Czas oczekiwania na wizytę kontrolną jest różny – od kilku do nawet kilkunastu tygodni. Należy pamiętać, że warunkiem wypłaty ostatniej transzy

dofinansowania, która zawsze przekazywana jest w formie refundacji, jest pozytywny wynik kontroli. O jej rezultatach beneficjent dowiaduje się ze sporządzanej przez zespół informacji pokontrolnej, która przekazywana jest w ciągu 21 dni od zakończenia działań kontrolnych.

Jak przygotować się do kontroli?

Najlepszą metodą przygotowania się do kontroli jest prawidłowa i zgodna z umową o dofinansowanie realizacja projektu oraz systematyczne gromadzenie i archiwizowanie wszelkiej dokumentacji z nim związanej. Ta systematyczność i rzetelność jest szczególnie istotna przy projektach z długim okresem realizacji. Kontrolowane są dwa główne obszary projektu – zakres rzeczowy oraz dokumentacja. O ile z pierwszym nie ma problemu – udostępniamy powstałe budynki, wyremontowane pomieszczenia, zakupione środki trwałe, o tyle dokumentację musimy starannie przygotować i przechowywać. Przede wszystkim należy ją zgromadzić w jednym miejscu i ułożyć we właściwie opisanych teczkach czy segregatorach. Wytyczne oraz umowa nie precyzują, w jaki sposób ma zostać uporządkowana dokumentacja. Bazując na doświadczeniu, rekomendujemy zachowanie następującego układu, który ułatwi zadanie zarówno beneficjentowi przygotowującemu się do kontroli, jak i zespołowi kontrolującemu:

- 1) dokumentacja aplikacyjna wraz z umową o dofinansowanie oraz zawartymi do niej aneksami;
- 2) ostateczne wersje zatwierdzonych przez MJWPU wniosków o płatność wraz z oryginałami rozliczanych w nich dokumentów księgowych (zgodnie z tabelą 14 formularza wniosku o płatność) z naniesionymi opisami, potwierdzeniami płatności oraz składanymi oświadczeniami czy wyjaśnieniami;
- 3) dokumentacja przetargowa lub w przypadku beneficjentów, którzy nie są zobligowani do stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych, dokumentacja

potwierdzająca wybór konkurencyjny dostawców i wykonawców, na którą składać się powinny:

- a) zapytanie ofertowe wraz z potwierdzeniem jego upublicznienia ewentualnie przekazania potencjalnym oferentom,
- b) zebrane oferty,
- c) protokół wyboru dostawcy/wykonawcy,
- d) umowa z dostawcą, zlecenie lub zamówienie,
- e) protokoły odbioru,
- 4) w wypadku korzystania z zaliczki, wyciągi z rachunku bankowego dedykowanego dla płatności przekazywanych w formie zaliczki;
- 5) korespondencja z MJWPU oraz innymi podmiotami zaangażowanymi w realizację;
- 6) dokumenty potwierdzające osiągnięcie wskaźników produktu oraz rezultatu wskazanych w części F formularza wniosku o dofinansowanie.

Przed kontrolą należy również sprawdzić, czy projekt został prawidłowo oznakowany. W szczególności dotyczy to umieszczenia tablicy informacyjnej lub pamiątkowej oznakowania budynków oraz zakupionych środków trwałych, zamieszczenia informacji na stronie internetowej beneficjenta oraz oznakowania segregatorów, w których przechowywana jest dokumentacja.

Jak przeprowadzana jest kontrola?

Beneficjent musi zapewnić zespołom kontrolującym, monitorującym oraz weryfikującym:

- 1) nieograniczony wgląd we wszystkie dokumenty związane z realizacją projektu, zarówno papierowe, jak i elektroniczne;
- 2) możliwość tworzenia uwierzytelnionych kopii i odpisów dokumentów;
- 3) nieograniczony dostęp do urzędzeń, obiektów, terenów i pomieszczeń, w których realizowany jest projekt;
- 4) udzielanie wszystkich żądanych wyjaśnień dotyczących realizacji projektu w formie zarówno pisemnej, jak i ustnej;
- 5) tworzenie zestawień, opracowań, odpowiedzi na zapytania zespołów kontrolujących i zespołów weryfikujących wydatki.

Należy pamiętać, że – prócz kontroli przeprowadzanych przez Mazowiecką Jednostkę Wdrażania Programów Unijnych czy Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju – projekt może zostać również skontrolowany przez inne instytucje administracji krajowej i europejskiej. Wśród najważniejszych podmiotów uprawnionych do kontroli należy wskazać: Komisję Europejską, Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych, Najwyższą Izbę Kontroli, Regionalną Izbę Obrachunkową, Urząd Kontroli Skarbowej, Urząd Zamówień Publicznych, Europejski Trybunał Obrachunkowy. Przy czym przedsiębiorcy najczęściej kontrolowani są przez UKS i NIK, natomiast instytucje sektora finansów publicznych przez RIO i UZP. Kontrole te nie występują często. Jeżeli taka wizyta miała miejsce, to beneficjent musi niezwłocznie powiadomić o tym fakcie MJWPU oraz przekazać dokumenty pokontrolne (raporty, sprawozdania, wystąpienia, informacje). Popętnienie błędów podczas realizacji projektu nie musi skutkować rozwiązaniem umowy o dofinansowanie i tym samym koniecznością zwrotu środków. W zależności od tego, czy uda się go naprawić oraz od jego charakteru i powagi, na beneficjenta może zostać nałożona korekta finansowa. Aby uniknąć takich zdarzeń, zachęcamy Państwa do wnikliwego zapoznania się z zapisami umowy o dofinansowanie i postępowania zgodnie z nią, a w wypadku wystąpienia problemów czy powstania wątpliwości zapraszamy do ich konsultowania z pracownikami MJWPU.

DZIAŁANIA INFORMACYJNO- -PROMOCYJNE W PROJEKTACH STRONY INTERNETOWE

Prezentujemy Państwu kolejny artykuł z cyklu działania informacyjno-promocyjne w projektach współfinansowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2007–2013. Prócz opisanych w poprzednich numerach tego pisma działań dotyczących oznakowania projektu oraz tablic informacyjnych i pamiątkowych, równie ważne jest informowanie o projekcie na stronie internetowej oraz w mediach.

Wydatek współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013

Celem prowadzonych działań informacyjnych i promocyjnych jest zwiększenie świadomości społeczeństwa na temat udziału środków Unii Europejskiej oraz budżetu województwa mazowieckiego w realizowanych projektach. Niezbędne jest zatem wykorzystanie jak najszerszego spektrum możliwości informowania o efektach osiągniętych dzięki wsparciu finansowemu z funduszy UE. Jednym z najlepszych kanałów informacji są strony internetowe oraz media. Beneficjenci, którzy mają własne strony www, zobowiązani są do zamieszczenia na nich informacji o projekcie. Na takiej stronie powinny się znaleźć następujące informacje:

1. Opis realizowanego przedsięwzięcia.
2. Logotyp Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2007–2013.
3. Hasło Programu dla rozwoju Mazowsza.
4. Nazwa projektu zgodna z umową o dofinansowanie.
5. Nazwa beneficjenta.
6. Wartość projektu.
7. Wartość dofinansowania.
8. Opis: „Wydatek współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007–2013”. W przypadku gdy uzyskanie dofinansowania następuje nie tylko ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, ale również z budżetu województwa mazowieckiego / budżetu państwa informacja powinna brzmieć odpowiednio: „Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007–2013 oraz ze środków budżetu województwa mazowieckiego” lub „Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego

w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007–2013 oraz ze środków budżetu państwa”.

9. Dodatkowy podpis mniejszą czcionką: „Informacje źródłowe na temat Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007–2013 znajdują się na stronie: www.mazowia.eu”.

Umieszczając na stronie opis projektu, należy uwzględnić przede wszystkim jego zakres rzeczowy oraz cele, jakie zostaną osiągnięte. Informacje na temat przedmiotu projektu nie muszą być bardzo szczegółowe. Na przykład opisując inwestycję polegającą na wykonaniu prac remontowych oraz zakupie środków trwałych, nie ma konieczności wskazywania szczegółowo parametrów czy danych technicznych. Chodzi o wskazanie, jaki budynek i gdzie zlokalizowany został poddany adaptacji i na jakie cele. Jakie zakupiono maszyny i urządzenia i do czego będą wykorzystywane. Opisuując cele projektu, można postużyć się wskaźnikami produktu i rezultatu. Dzięki temu, że są one sparytowane, będą najbardziej przemawiały do czytelnika. Warto również zamieszczać na bieżąco informacje

Jednym z najlepszych kanałów informacji są strony internetowe oraz media. Beneficjenci, którzy mają własne strony www, zobowiązani są do zamieszczenia na nich informacji o projekcie. Na takiej stronie powinny się znaleźć następujące informacje:
opis realizowanego przedsięwzięcia, logotyp Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2007–2013, hasło Programu dla rozwoju Mazowsza, nazwa projektu zgodna z umową o dofinansowanie, nazwa beneficjenta, wartość projektu, wartość dofinansowania.

na temat postępu prac i ich zaawansowania. Z pewnością pożądane będą zdjęcia czy filmy. Warto pomyśleć o tym już przed rozpoczęciem prac i na fotografiach utrwalić stan przed i po zrealizowaniu projektu.

Zarówno umowa o dofinansowanie, jak i wytyczne dotyczące działań informacyjno-promocyjnych nie precyzują, kiedy należy zamieścić informacje o projekcie na stronie internetowej. Rekomendujemy, aby pojawiły się one niezwłocznie po podpisaniu umowy o dofinansowanie i pozostały co najmniej przez czas realizacji projektu, ewentualnie również w okresie jego trwałości. Należy pamiętać, że po zakończeniu finansowym projektu, trzeba zaktualizować informacje w zakresie całkowitej wartości projektu oraz kwoty dofinansowania. W momencie zamieszczania informacji, należy wpisać kwoty zakontraktowane w umowie o dofinansowanie. Rzeczywiście poniesione wydatki mogą ulec zmianie w porównaniu z prognozowanymi na etapie sporządzania dokumentacji aplikacyjnej. Dlatego, po otrzymaniu akceptacji wniosku o płatność końcową i ustaleniu ostatecznej wartości projektu i kwoty dofinansowania, należy dokonać stosownych aktualizacji.

Beneficjenci, którzy nie mają własnej strony internetowej, nie są zobowiązani do zamieszczania informacji o projekcie na innych stronach, np. ogólnodostępnych portalach ogłoszeniowych.

Jeśli chodzi o promowanie projektu w mediach, nigdzie nie znajdziemy zapisu, że jest to działanie obligatoryjne. Jednak zalecane jest wykorzystanie prasy, branżowych stron internetowych, lokalnych stacji telewizyjnych do informowania społeczeństwa o realizowanym przedsięwzięciu i źródłach jego finansowania. Chodzi tutaj, oczywiście, o Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego oraz budżet

państwa czy budżet województwa mazowieckiego. Beneficjenci nie mają obowiązku wskazywania skąd pochodzą środki na wkład własny. W przypadku realizacji materiałów audiowizualnych należy pamiętać o umieszczeniu logotypu RPO WM oraz informacji o współfinansowaniu (filmy, spoty reklamowe). Jeśli projekt promujemy w audycji radiowej, to na początku lub na końcu materiału powinna znaleźć się informacja o współfinansowaniu.

Proszę pamiętać, że we wszelkich materiałach o charakterze informacyjno-promocyjnym niedopuszczalne są działania ingerujące w wygląd znaków oraz ich zestawów. Zabronione jest m.in.:

- 1) pozbawianie logotypu RPO WM jakichkolwiek elementów składowych,
- 2) stosowanie innych kolorów i czcionek w odniesieniu do poszczególnych znaków niż wskazane w *Księdze identyfikacji wizualnej NSS oraz Wytycznych dotyczących stosowania herbu województwa mazowieckiego* oraz loga *Marki Mazowsze*,
- 3) umieszczanie znaków bądź tekstu na agresywnym lub wielobarwnym tle,
- 4) zniekształcanie proporcji znaków,
- 5) zmiana proporcji elementów znaków,
- 6) używanie skrótów: UE, EFRR, NSS, RPO WM.

Żeby uniknąć pomyłki, należy stosować znaki udostępnione przez MJWPU na stronie internetowej www.rpo.mazovia.eu w zakładce *Promocja/Identyfikacja projektu*.

Warto pamiętać, że koszty działań informacyjno-promocyjnych – w tym działań realizowanych za pośrednictwem mediów – są kosztami kwalifikowalnymi, które można sfinansować w ramach pomocy *de minimis*, pod warunkiem, że taka możliwość została dopuszczona w regulaminie konkursu.

GALERIA BENEFICJENTÓW PROJEKTÓW OZE REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO 2007–2013

Działanie 4.3. Ochrona powietrza, energetyka

Beneficjent: gmina Biało-brzegi

Tytuł projektu: Słoneczna energia dla gminy Biało-brzegi

Całkowita wartość projektu: 3 286 941,00 PLN Wartość dofinansowania z EFRR: 2 111 742,63 PLN

Działanie 4.3. Ochrona powietrza, energetyka

Beneficjent: gmina Łochów

Tytuł projektu: Gmina Łochów przyjazna środowisku naturalnemu – OZE

Całkowita wartość projektu: 5 905 934,09 PLN Wartość dofinansowania z EFRR: 4 019 977,37 PLN

Działanie 1.5. Rozwój przedsiębiorczości

Beneficjent: MARPOL Technologie Bezwykopowe i Maszyny Budowlane Waldemar Wiejak

Tytuł projektu: Wzrost konkurencyjności Firmy MARPOL poprzez wdrożenie innowacyjnego systemu wiertniczego i nowoczesnych odwiertów geotermalnych w celu upowszechnienia stosowania energii odnawialnej

Całkowita wartość projektu: 449 437,50 PLN Wartość dofinansowania z EFRR: 382 021,87 PLN

Działanie 4.3. Ochrona powietrza, energetyka

Beneficjent: Zakład Usług Komunalnych w Warszawie

Tytuł projektu: Przebudowa kotłowni oraz sieci ciepłowniczej z węzłami ciepłymi na osiedlach 35-lecia i Książąt Mazowieckich w Warszawie – zadanie II Przebudowa kotłowni oraz instalacja solarna i system monitoringu

Całkowita wartość projektu: 2 575 000 PLN Wartość pożyczki (75% kosztów kwalifikowalnych): 1 930 000 PLN

ZMIANY W DOKUMENTACH DOTYCZĄCE REALIZACJI POKL

Mimo że realizacja projektów w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki dobiega końca, w bieżącym roku ustawodawca dokonał szeregu zmian, które mają istotny wpływ na ich realizację.

Do tej pory limit 240 godzin pracy dotyczył miesięcznego zaangażowania osób w projektach realizowanych w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia (NSRO). Obecny zapis mówi, że: (...) *łączone zaangażowanie zawodowe tej osoby w realizację wszystkich projektów finansowanych z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności oraz działań finansowanych z innych źródeł, w tym środków własnych Beneficjenta i innych podmiotów, nie przekracza 240 godzin miesięcznie.* Wraz z tą zmianą zmieniony został zakres obowiązku prowadzenia ewidencji czasu pracy.

Beneficjent ma obowiązek zastosowania wytycznych przed zaangażowaniem osoby do projektu.

W związku z tym należy pamiętać, że wydatki ponoszone od dnia 1 maja 2014 r. w projektach realizowanych w ramach PO KL muszą być zgodne z nowymi wytycznymi, z poszanowaniem zobowiązań już zaciągniętych na mocy podpisanych umów. W praktyce oznacza to, że zawarte do dnia 30 kwietnia 2014 r. umowy angażujące personel do projektu, którego realizacja rozpoczęła się po 1 maja 2014 r., są ważne i nie wymagają aneksowania (o ile są zgodne z przepisami prawa krajowego i z wytycznymi obowiązującymi w dniu ich zawarcia). Limit określony w nowych wytycznych nie ma zastosowania do umów zawartych przed dniem 1 maja 2014 r., niezależnie od okresu na jaki zostały one zawarte.

Pierwsza większa zmiana przepisów nastąpiła w kwietniu br., minister infrastruktury i rozwoju zatwierdziła nowe *Wytyczne w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki*. Wprowadzone zmiany dotyczą przede wszystkim kosztów związanych z zaangażowaniem personelu projektu, kosztów bezpośrednich rozliczanych ryczałtem oraz stawek jednostkowych. Ponadto dostosowano zapisy wytycznych w zakresie stosowania Prawa zamówień publicznych. Zmiany tych zapisów podyktowane zostały zmianami w ustawie Pzp.

Zmiany wytycznych w zakresie zaangażowania personelu

W wytycznych doprecyzowano zapisy dotyczące miesięcznego limitu godzin pracy osób zaangażowanych w realizację projektu (dot. umów o pracę, umów cywilnoprawnych i samozatrudnienia).

Na przykład, jeśli osoba podpisała umowę o pracę w ramach projektu PO KL przed dniem 1 maja 2014 r. na okres obejmujący lata 2014–2015 i jednocześnie była i jest zawodowo zaangażowana w realizację działań finansowanych ze środków własnych beneficjenta lub innych podmiotów, a jej łączne zawodowe zaangażowanie nieznacznie przekracza 240 godzin na miesiąc, to ww. umowa zawarta w ramach projektu PO KL jest ważna, a wynagrodzenie wypłacane z tytułu jej wykonywania kwalifikowalne jest w pełnym zakresie.

Wytyczne doprecyzowały Podrozdział 4.5.2 Sekcja 2 – Stosunek cywilnoprawny, gdzie w punkcie 4 wprowadzono zapisy odnoszące się, ze względu na ich specyfikę, wyłącznie do umów o dzieło: *Wydatki poniesione na wynagrodzenie personelu zaangażowanego na podstawie umowy o dzieło są kwalifikowalne, jeżeli:*

- a) charakter rzeczywiście wykonywanych zadań w projekcie uzasadnia zawarcie umowy o dzieło zgodnie z warunkami określonymi w ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny;
- b) beneficjent wskaże rozliczanie wynagrodzenia na podstawie umowy o dzieło we wniosku o dofinansowanie projektu i wniosek w takiej formie zostanie zatwierdzony przez podmiot będący stroną umowy;
- c) rozliczenie umowy o dzieło następuje na podstawie protokołu odbioru dzieła.

Wynika z tego, że od 1 maja 2014 r. rozliczanie umów o dzieło możliwe jest wyłącznie w przypadku, gdy beneficjent zamieścił taką informację we wniosku o dofinansowanie.

Należy pamiętać, że nie dotyczy to umów o dofinansowanie projektu zawartych w ramach rozstrzygnięcia konkursu ogłoszonego do dnia 30 kwietnia 2014 r. lub w wyniku zaakceptowania wniosków o dofinansowanie projektów systemowych złożonych do dnia 30 kwietnia 2014 r. W takich przypadkach, po 1 maja br., beneficjent może zawierać umowy o dzieło z personelem projektu, nawet gdy we wniosku o dofinansowanie brak zapisów mówiących o planowaniu zatrudnienia osób na umowy o dzieło.

W wypadku gdy umowa o dofinansowanie projektu zostanie zawarta w wyniku rozstrzygnięcia konkursu ogłoszonego po dniu 30 kwietnia 2014 roku lub w wyniku zaakceptowania wniosku o dofinansowanie projektu systemowego złożonego po dniu 30 kwietnia 2014 roku, zawierane na jej podstawie umowy o dzieło muszą być w całości zgodne z nowymi postanowieniami Podrozdziału 4.5.2 Sekcja 2.

Zmiany wytycznych dotyczące kwot ryczałtowych

Z uwagi na brak projektów systemowych w ramach Działania 2.3, których koszty bezpośrednio rozliczane są ryczałtem, usunięto zapisy dotyczące przedmiotowych projektów.

Zmiany wytycznych dotyczące stawek jednostkowych

W Podrozdziale 4.2.2 Sekcja 2 – Stawki jednostkowe katalog form wsparcia możliwych do rozliczenia stawkami jednostkowymi został rozszerzony o usługi w projektach systemowych, określonych każdorazowo w komunikacie Instytucji Zarządzającej. Zmiana ta ma na celu umożliwienie realizacji projektów systemowych rozliczanych ryczałtem. Dodatkowo w załączniku 2, dotyczącym stawek jednostkowych, zmieniono termin dokonywania ich aktualizacji oraz termin będący punktem startowym, który jest wyznacznikiem rozpoczęcia okresu monitorowania poziomu współczynników służących indeksacji.

Zmiany wytycznych dotyczące stosowania zasady konkurencyjności

Ustawodawca w wytycznych wprowadził obowiązek publikacji zapytania ofertowego na dedykowanej stronie internetowej. W celu zapewnienia uczciwej konkurencji i równego traktowania, podczas wyboru wykonawcy wprowadzono obowiązek publikacji zapytania ofertowego oraz wyniku postępowania na ogólnie

nodostępnej dedykowanej stronie internetowej. Obecnie trwają prace nad uruchomieniem takiego portalu. Jednocześnie w wytycznych dopuszczono możliwość uruchomienia tej strony i wprowadzenia w życie, w drodze komunikatu ministra rozwoju regionalnego tak, aby nie było konieczności kolejnej zmiany wytycznych w tej kwestii.

Zmiany wytycznych w zakresie stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych

W związku ze zmianą ustawy Pzp, ustawodawca dokonał zmian zapisów wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL. Obecnie próg, od którego beneficjent zobowiązany jest stosować ustawę Pzp został podwyższony z 14 tysięcy euro netto, do 30 tysięcy euro netto.

Należy pamiętać, że próg, od którego beneficjent zobowiązany jest stosować zasadę konkurencyjności, nie uległ zmianie i nadal wynosi 14 tysięcy euro netto.

W ślad za wprowadzeniem nowych wytycznych kwalifikowalności wydatków PO KL z dniem 9 września br. zmienione zostały Zasady finansowania PO KL. Dokument wszedł w życie z dniem 1 października 2014 r.

Aktualizacja dokumentu Zasady finansowania PO KL dotyczy w głównej mierze następujących kwestii:

- 1) dostosowania zapisów rozdziału 2, dotyczącego kwalifikowalności wydatków w ramach Programu Operacyjnego

- go Kapitał Ludzki (PO KL), zmiany te zostały omówione powyżej;
- 2) informacji o podwyższonym progu stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych (z 14 tys. euro do 30 tys. euro);
 - 3) wymierzania korekt finansowych za naruszenia prawa zamówień publicznych i za naruszenie zasady konkurencyjności dla wydatków współfinansowanych z EFS (tzw. taryfikatory);
 - 4) zmiany wzorów umów o dofinansowanie projektów w zakresie zasad przetwarzania danych osobowych.

Częścią ww. dokumentu są zaktualizowane wytyczne dotyczące określania korekt finansowych za naruszenie zasady konkurencyjności dla wydatków współfinansowanych z EFS. Co do zasady dokument ten znajduje zastosowanie dla korekt finansowych związanych z nieprawidłowościami wykrytymi po 30 września 2014 r., a więc od dnia wej-

W bieżącym roku dokonano również zmian głównego dokumentu programowego: Szczegółowy Opis Priorytetów PO KL. Zmiany te związane były głównie z nowelizacją ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, a także ze zmianami finansowymi

ścia w życie nowych Zasad finansowania PO KL. Zasady ww. taryfikatora mają zastosowanie w odniesieniu do nowo ogłaszanych konkursów i do umów o dofinansowanie zawartych od 1 października br. Zmiany te odnoszą się również do tych projektów, w których do umów o dofinansowanie nie załączono taryfikatora.

Należy zwrócić uwagę, że zmieniły się wagi taryfikatora dotyczące zamówień publicznych objętych w całości dyrektywą 2004/18/WE, tj. zamówień których wartość wyrażona w euro bez podatku VAT przekracza odpowiednio kwoty:

- 1) 62 000 euro dla zamówień publicznych na dostawy i usługi,
- 2) 249 000 euro:
 - a) dla zamówień publicznych na dostawy i usługi, udzielanych przez instytucje zamawiające inne niż wymienione w załączniku IV,
 - b) dla zamówień publicznych na dostawy udzielanych przez instytucje zamawiające wymienione w załączniku IV i działające w dziedzinie obronności, w przypadku gdy zamówienia te dotyczą produktów niewymienionych w załączniku V,
 - c) dla zamówień publicznych na usługi udzielanych przez instytucje zamawiające w odniesieniu do usług wymienionych w kategorii 8 załącznika II A, kategorii 5 usług telekomunikacyjnych, których pozycje w CPV stanowią odpowiednik pozycji CPC nr: 7524, 7525 i 7526, lub usług wymienionych w załączniku II B,
- 3) 6 242 000 euro dla zamówień publicznych na roboty budowlane.

W taryfikatorze dotyczącym tychże zamówień obniżono między innymi wagę za bezprawne udzielanie zamówienia w trybie negocjacji z ogłoszeniem. W poprzednich Zasadach finansowania waga wynosiła 100% i została zmniejszona obecnie do 25% z możliwością obniżenia jej do 10 lub 5% w zależności od wagi nieprawidłowości. Ponadto do taryfikatora dodano zapis dotyczący bezprawnego udzielania zamówień w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa w trybie negocjacji bez ogłoszenia, dialogu konkurencyjnego lub zamówienia z wolnej ręki. Bezprawne udzielenie zamówienia we wspomnianej kwestii może wiązać się z nałożeniem korekty finansowej w wysokości

100% wartości zamówienia. Ustawodawca jednakże dopuszcza możliwość obniżenia wysokości kary odpowiednio do 25, 10 lub 5% zamówienia w zależności od wagi nieprawidłowości. Należy również zwrócić uwagę, że dodano zapis dotyczący naruszenia art. 17 ust. 1 lub ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych poprzez zaniechanie obowiązku wyłączenia z postępowania osób, wobec których istnieją wątpliwości co do ich bezstronności w takim wypadku wynosi 100%. W ślad za zmianami taryfikatora dotyczącego naruszenia stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych adekwatnie dostosowano wytyczne dotyczące określania korekt finansowych za naruszenie zasady konkurencyjności dla wydatków współfinansowanych z EFS. Wzbogacono wytyczne w tym zakresie o dodatkową metodę ustalania wysokości korekty finansowej, tj. metodę dyferencyjną. Polega ona na uchwyceniu różnicy pomiędzy wysokością rzeczywistych wydatków po nastąpieniu naruszenia a hipotetyczną wysokością wydatków w sytuacji, gdyby naruszenie nie miało miejsca.

Dodatkowo uszczegółowiony został taryfikator. Dodano kategorię naruszenia za niezamieszczenie zapytania ofertowego co najmniej na stronie internetowej (o ile beneficjent realizujący projekt taką posiada), a od dnia określonego w komunikacie Instytucji Zarządzającej PO KL – co najmniej na stronie wskazanej w tymże komunikacie. Wysokość korekty w tym przypadku wynosi aż 50% wartości zamówienia. Do tej pory za niezamieszczenie informacji na swojej stronie na beneficjenta była nakładana korekta 25% wartości umowy. Zmniejszono natomiast wysokość kary za niedopełnienie obowiązku wystąpienia zapytania do trzech potencjalnych wykonawców do 10%. Do taryfikatora również wprowadzono karę za niedozwoloną zmianę postanowień umowy z wykonawcą. W przypadku istotnej zmiany umowy w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru wykonawcy. W takim przypadku zgodnie z nowymi Zasadami finansowania, na beneficjenta zostanie nałożona kara w wysokości 25% wartości ostatecznego zakresu świadczenia oraz 100% wartości dodatkowego zakresu zamówienia wynikającego z istotnej zmiany.

Ponadto w związku z nałożeniem na beneficjenta obowiązku zawiadomienia o wyborze oferty w trybie zapytania ofertowego, za brak tej czynności przewidziano 5% kary.

Po zapoznaniu się z całym taryfikatorem można odnieść wrażenie, że system realizacji został złagodzony w kwestiach nakładania korekt finansowych. W wielu przypadkach ustawodawca dodał zapis o możliwości obniżenia korekty w zależności od wagi nieprawidłowości, co ma ogromne znaczenie przy realizacji projektów. Zatwierdzony dokument wraz z zestawieniem uwag, stanowiskiem Instytucji Zarządzającej PO KL oraz ze szczegółowymi wyjaśnieniami zamieszczony został na stronie internetowej www.efs.gov.pl.

Należy tu dodać, że w bieżącym roku dokonano również zmian głównego dokumentu programowego: Szczegółowy Opis Priorytetów PO KL. Zmiany te związane były głównie z nowelizacją ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, a także ze zmianami finansowymi (dostosowanie tabel finansowych do realokacji dokonanych przez Instytucje Pośredniczące i zatwierdzonych przez Instytucję Zarządzającą w ramach poszczególnych Działań Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki)

Wszystkie zmienione dokumenty znajdują się na stronie www.efs.gov.pl.

POWSTAWANIE SPÓŁDZIELNI SOCJALNYCH W RAMACH PROGRAMU OPERACYJNEGO KAPITAŁ LUDZKI

W latach 2011–2012 Fundacja Pomocy Bezrobotnym i Bezdomnym „Domus et Labor” realizowała projekt „Wspólny biznes – zakładamy spółdzielnie socjalne”. Była to już trzecia edycja przedsięwzięcia o tej tematyce, którą zakończono sukcesem. Z doświadczeń beneficjenta wynika, że ta forma motywowania osób bezrobotnych do aktywności na rynku pracy przynosi wymierne efekty. Należy tu podkreślić, że Fundacja działa na rynku od 19 lat i w miarę swoich możliwości stara się pomagać osobom w trudnej sytuacji życiowej (bezrobotnym, bezdomnym itp.). W ciągu wielu lat funkcjonowania projektodawca zdobył potrzebną wiedzę i doświadczenie w pomocy najstarszym. Pomimo prowadzenia dużej liczby kursów zawodowych czy uczących umiejętności poszukiwania pracy, doskonale zdają sobie sprawę, że osobom w trudnej sytuacji życiowej potrzebne jest nie tylko przekwalifikowanie zawodowe. Bardzo często pojawia się potrzeba stworzenia dla nich odpowiedniego miejsca pracy, z którym czuliby się związani. Jednym z takich sposobów jest tworzenie spółdzielni socjalnych, dzięki którym osoby potrzebujące mają okazję tworzenia przyjaznego miejsca pracy dla siebie. Co ważne, ta forma wsparcia nie pozostawia osób samych sobie w podejmowanych działaniach, ale wymaga pracy w zespole i zaufania, ponieważ członkowie spółdzielni wspierają siebie w dążeniu do wyznaczonego celu.

Spółdzielnia socjalna jest podmiotem łączącym cechy przedsiębiorstwa oraz organizacji pozarządowej (przedsiębiorstwo społeczne). Członkami spółdzielni socjalnej muszą być co najmniej w 50% osoby zagrożone wykluczeniem społecznym. Ustawowo celem spółdzielni jest powrót do uregulowanego życia społecznego i aktywności na rynku pracy jej członków. Aby móc tworzyć spółdzielnie, potrzeba minimum 5 osób, ale nie więcej niż 50.

Głównym celem projektu „Wspólny biznes – zakładamy spółdzielnie socjalne” było zmotywowanie osób bezrobotnych do większej aktywności. Cel ten został osiągnięty poprzez ukształtowanie, a także pobudzenie wśród uczestni-

ków postaw niezbędnych przedsiębiorcom oraz powołanie minimum 3 spółdzielni.

Przedsięwzięcie skierowane było do osób bezrobotnych (zarejestrowanych w urzędach pracy), zamieszkałych w powiecie piaseczyńskim oraz na terenie Warszawy. Warunkiem dodatkowym uczestnictwa był fakt, że beneficjenci ostatecznie nie mogli przez 12 miesięcy, przed przystąpieniem do programu, prowadzić działalności gospodarczej. Do udziału w projekcie zgłosiło się 36 osób, jednak tylko 28 z nich zakwalifikowało się do uczestnictwa w nim.

Działania realizowane były dwuetapowo. Uczestnicy w ramach pierwszego etapu zostali objęci szkoleniami i doradztwem (316 godzin). Podczas zajęć przygotowali statuty i dokumenty rejestrowe spółdzielni socjalnych oraz opracowali biznesplany, które przedstawiane zostały Komisji Oceny Wniosków. Na ich podstawie Komisja pozytywnie oceniła cztery biznesplany. Należy tu nadmienić, że aż 18 osób zostało zakwalifikowanych do otrzymania środków na rozwój przedsiębiorczości.

Uczestnicy projektu na prowadzenie działalności w formie spółdzielni socjalnej otrzymali:

- 1) jednorazową dotację inwestycyjną do wysokości 20 tys. zł na osobę,
- 2) podstawowe wsparcie pomostowe w wysokości 1200 zł miesięcznie wypłacane przez 6 miesięcy.

Dodatkowo, w drugim etapie projektu przyszli spółdzielcy mogli skorzystać ze wsparcia szkoleniowego, który obejmował szkolenia grupowe w zakresie księgowości i umiejętności pracy z komputerem (140 godzin).

Uczestnikom umożliwiono również indywidualne konsultacje z zakresu prowadzenia spółdzielni, zarządzania, promocji oraz umiejętności współpracy w grupie. Łączna liczba godzin przewidzianego wsparcia wynosiła 322. W trakcie realizacji projektu odbyło się 5 seminariów, których celem było promowanie działalności powstałych spółdzielni. Ciekawe było to, że członkowie, utworzonych w ramach programu spółdzielni, mieli okazję gościć uczestników se-

minariów w swoich siedzibach. W celu zapewnienia prawidłowej realizacji wykorzystanych środków kadra zarządzająca na bieżąco kontrolowała i monitorowała wydatkowanie otrzymanych przez uczestników środków. Dotacje, które otrzymali, w większości zostały przeznaczone na zakup wysokiej klasy sprzętów. Ponadto fundusze zostały przeznaczone na adaptację lokali wynajętych od miasta. W wyniku realizacji projektu powstały 4 spółdzielnie. Chcielibyśmy przedstawić Państwu dwie z nich – Spółdzielnię Socjalną Artystów „UAD” oraz Spółdzielnię Socjalną „Osa”.

Spółdzielnia Socjalna Artystów „UAD”

Organizację tworzą muzycy, etnografowie i socjologowie, a także filologowie, którzy z różnych przyczyn mieli problem z samodzielnym odnalezieniem się na rynku pracy. Dlatego powstał pomysł spółdzielni, gdzie przy współpracy wszystkich członków mogą osiągać więcej. Obszary działalności tej placówki to usługi w zakresie:

- 1) organizacji koncertów, działań impresaryjnych, wystaw, eventów, warsztatów artystycznych, muzycznych (instrumentalne i wokalne) oraz plastycznych – malarstwo, ceramika);
- 2) sprzątnięcia i cateringu; spółdzielcy nawiązali współpracę z najstarszym warszawskim pubem „Pod Baryłką” i karmili ludzi tradycyjnym jadłem przygotowanym z wykorzystaniem baryłkowego zaplecza technicznego i zgonie z wymogami surowych przepisów sanitarnych.

Pierwszy koncert, jaki zorganizowała spółdzielnia, był to występ na scenie CPK Praga Południe takich muzyków, jak: Jorgos Skolias (wokale), Artur Dutkiewicz (pianino) czy Bronisław Duży (puzon). Jak podkreśla pani Beata Leska, prezes organizacji „SSA UAD, we współpracy z Polskim Stowarzyszeniem Jazzowym regularnie organizuje majowe spotkania na Chmielnej w ramach Warszawskiej Nocy Muzeów – są to wystawy malarskie i fotograficzne połączone z koncertami”.

Należy tu dodać, że spółdzielcy zgłębiali wiedzę na temat spółdzielczości i ekonomii społecznej na podyplomowych studiach uniwersyteckich i dziś mogą dzielić się z innymi wiedzą zarówno praktyczną, jak i teoretyczną. Obecnie spółdzielnia zajmuje się nauką języków obcych. „Uczymy języka ogólnego, a także wielu specjalistycznych dziedzin językowych” dodaje pani prezes. Z otrzymanej dotacji organizacja zakupiła sprzęt multimedialny, koncertowy oraz

sprzęt specjalistyczny do prac stolarskich i porządkowych. Dzięki niemu mogą odbywać się ciekawe warsztaty artystyczne i muzyczne czy też pokazy multimedialne.

Spółdzielnia Socjalna „Osa”

Założona w ramach projektu spółdzielnia liczy 5 osób. Początkowo spółdzielcy swoją działalność chcieli oprzeć na prowadzeniu hostelu i działalności cateringowej. Jednak wielomiesięczne niepowodzenie w wynajmie lokalu spowodowały zmiany w ich biznesplanie. Uczestnicy, po analizie rynku, podjęli decyzję o poszerzeniu działalności w formie usług remontowych o prace na wysokości. W ramach własnych środków członkowie zdobyli uprawnienia do pracy na wysokościach. Dużym atutem spółdziel-

ni „Osa” jest możliwość dotarcia na znaczne wysokości bez konieczności roztawiania specjalnego rusztowania oraz wszędzie tam, gdzie potrzebny jest dostęp linowy, praca z asekuracją lub zastosowanie technik alpinistycznych. Dodatkowo również członkowie spółdzielni świadczą usługi remontowe i wykończeniowe oraz wykonują wszelkie prace dekarские. W swojej pracy odnajdują pasję i spełnienie – mottem ich działania jest „Pracujemy z przyjemnością. Nie każdy ma takie szczęście”.

Utworzone i z powodzeniem rozwijające się spółdzielnie socjalne, które zostały uruchomione w ramach projektu „Wspólny biznes – zakładamy spółdzielnie socjalne”, wskazują na coraz większe zainteresowanie tworzeniem również takich form prowadzenia działalności, które są pewnego rodzaju alternatywą dla zakładania działalności gospodarczej. Dzięki takim organizacjom jak Fundacja Pomocy Bezrobotnym i Bezdomnym „Domus et Labor”, osoby, które mają kłopot z powrotem na rynek pracy, otrzymują szansę samodzielnego stworzenia swojego stanowiska pracy poprzez współuczestniczenie w tworzeniu misji spółdzielni i sposobów jej działania. Możliwości te w istotny sposób wpływają na pozytywne spojrzenie na rynek pracy i wzrost motywacji do pozostania na nim.

Szczegółowe informacje nt. zrealizowanego projektu dostępne są na stronie www.domusetlabor.manifo.com.

Działanie 6.2.

Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia

Beneficjent: Fundacja Pomocy Bezrobotnym i Bezdomnym „Domus et Labor”

Tytuł projektu: Wspólny biznes – zakładamy spółdzielnie socjalne

Całkowita wartość projektu/Wartość dofinansowania z EFS: 832 610,00 PLN

WSPÓŁPRACA ZE SZWEDZKĄ RADĄ DS. EFS Z REGIONU POŁUDNIOWEJ SZWECJI

We wrześniu br. pracownicy Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych (MJWPU) gościli w siedzibie Szwedzkiej Rady ds. EFS z Regionu Południowej Szwecji. Była to wizyta studyjna w ramach wymiany pracowników pomiędzy MJWPU a Szwedzką Radą ds. EFS. Pomysł wymiany pracowników jest wynikiem współpracy między instytucjami, która prowadzona jest od września ubiegłego roku. MJWPU reprezentowali, Joanna Łupińska i Radosław Pituch, członkowie zespołu ds. projektów innowacyjnych i projektów współpracy ponadnarodowej w ramach PO KL.

Przedstawiciele MJWPU podczas dwóch tygodni pobytu w Malmö zapoznali się z organizacją pracy w Szwedzkiej Radzie, która pełni funkcję Instytucji Zarządzającej Europejskim Funduszem Społecznym. Program wizyty obejmował spotkania z pracownikami Rady, którzy szczegółowo zaprezentowali system wdrażania projektów unijnych w Szwecji. Zapoznano się m.in. z procesem ogłaszania konkursów, wyboru projektów i koordynowania projektami, a także z przebiegiem kontroli finansowej oraz monitoringu, a także ewaluacji. W trakcie wizyty doszło także do spotkania z Zarządem Szwedzkiej Rady ds. EFS odpowiedzialnej za cały obszar Szwecji, panią Åsą Lindh, Dyrektorką Generalną i panem Håkanem Forsbergiem, Zastępcą Dyrektora Generalnego. Spotkanie odbyło się podczas corocznej wizytacji w podległych im placówkach (Szwecja podzielona jest na osiem regionów odpowiedzialnych za wdrażanie projektów unijnych). Pani Åsa Lindh pozytywnie oceniła współpracę i wymianę pracowników pomiędzy Szwedzką Radą z Regionu Południowej Szwecji a MJWPU. Równie ważne w programie wizyty były spotkania z przedstawicielami innych szwedzkich instytucji biorących udział w dofinansowywaniu projektów unijnych. Szwedzcy partnerzy są gotowi dzielić się swoim doświadczeniem w zarządzaniu projektami UE z polskimi partnerami z uwagą na bliskie sąsiedztwo obu krajów oraz wspólne działania w ramach realizacji Strategii Unii Europejskiej dla Regionu Morza Bałtyckiego.

Niezwykle cennym doświadczeniem okazały się wizyty w organizacjach realizujących pięć projektów dofinansowanych ze środków EFS. Szwedzcy beneficjenci wyrazili duże zainteresowanie współpracą ponadnarodową z polskimi projektodawcami w perspektywie unijnej 2014–2020. Zapoznano się z następującymi projektami:

1. „Hassela Movement” realizowany przez organizację pozarządową Hassela Helpline. Projekt skierowany do osób młodych, zagrożonych wykluczeniem społecznym, mający na celu wsparcie młodzieży w dostępie do rynku pracy, szczególnie osób wymagających wsparcia (np. psychologicznego czy pedagogicznego), a także osób mających w przeszłości konflikt z prawem. Projekt współpracy ponadnarodowej, partnerstwo z Danią i Hiszpanią (krajem Basków).
2. „Boost” realizowany przez organizację sportową FC Rosengård. Projekt skierowany do młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym w ramach szwedzkiego Priorytetu 2 – Wzrost zasobów rynku pracy.

3. „Yalla Trappan – A Work Integration Social Enterprise” realizowany przez organizację pozarządową Yalla Trappan. Projekt skierowany do kobiet imigrantek. Jego celem jest umożliwienie uczestniczkom projektu funkcjonowania na szwedzkim rynku pracy.
4. Projekt pilotażowy pn. „ESF-BLK – Baltic Logistics Know-How” realizowany przez gminę Karlshamn. Projekt współpracy ponadnarodowej z partnerem niemieckim. Projekt skierowany do osób bezrobotnych, które po odpowiednim przeszkoleniu mają znaleźć pracę za granicą.
5. „Kreativum” realizowany przez organizację naukową Kreativum Science Center i gminę Karlshamn. Dzięki wsparciu unijnemu powstało centrum naukowe, które prowadzi zajęcia naukowe dla dzieci i dorosłych. W projekcie połączono środki dostępne w ramach EFS i EFRR.

Szwedzki model zarządzania projektami unijnymi jest podobny do modelu polskiego. Można jednak zauważyć, że dzięki większemu doświadczeniu (Szwecja przystąpiła do Unii Europejskiej w 1995 r.) realizacja projektów idzie Szwedom bardzo sprawnie. W ramach szwedzkiego EFS dofinansowane są głównie duże projekty realizowane przez sprawdzonych beneficjentów, w konsekwencji projektów tych jest niewiele, w okresie programowania 2007–2013 w Regionie Południowej Szwecji zrealizowano około 200 projektów, w całej Szwecji zaś 2500. Interesujące jest także to, że inne instytucje publiczne, takie jak np. Szwedzka Agencja ds. Ubezpieczeń Społecznych (Försäkringskassan) czy Publiczna Służba Zatrudnienia (Arbetsförmedlingen), partycypują w dofinansowaniu projektów – system ten nazywany jest „co-financingiem”. Kolejny element, który jest godny uwagi, to elektroniczny system zarządzania projektami stosowany w Szwedzkiej Radzie. System ten w praktyce umożliwia kompleksową, w pełni elektroniczną organizację przepływu dokumentów wśród pracowników Rady oraz pomiędzy urzędnikami a beneficjentami. Na przykład przy składaniu wniosków o płatność na każdym etapie procesu weryfikacji i zatwierdzenia wniosku zarówno pracownik Rady, jak i beneficjent mają podgląd stanu wniosku. Taki system w znaczącym stopniu wpływa na sprawność działania instytucji wdrażającej. Podsumowując pobyt u partnera szwedzkiego, można stwierdzić, że istnieje wiele obszarów, w których polscy i szwedzcy uczestnicy mogą prowadzić wspólne działania zarówno na poziomie instytucjonalnym, jak i projektowym. Pierwszy etap współpracy został zakończony. Kolejnym etapem będzie rewizyta pracowników Szwedzkiej Rady w siedzibie MJWPU w Warszawie zaplanowana na listopad 2014.

PROEKOLOGICZNE ROZWIĄZANIA W BUDOWNICTWIE

W nowoczesnej gospodarce, określanej mianem gospodarki opartej na wiedzy, o pozycji przedsiębiorstwa, jego produktywności, zdolnościach konkurencyjnych decydują nie tylko jego zasoby materialne, lecz także niematerialne. Głównym składnikiem, który ma na to wpływ, jest kapitał ludzki rozumiany jako wiedza, umiejętności, zdolności i motywacja pracowników. Umiejętne inwestowanie w ten kapitał oraz zarządzanie nim jest korzystne zarówno dla przedsiębiorstw, ich pracowników, jak i regionu, a także całego kraju. Korzystnym efektem dla przedsiębiorstwa będzie wzrost jego produktywności, dla pracownika większa zatrudnialność i lepsze perspektywy zawodowe, a dla regionu czy całego kraju – szybszy rozwój społeczno-gospodarczy.

Doskonałym przykładem na to, jak efektywnie i skutecznie sprostać wymaganiom stawianym przez obecny rynek, a w szczególności branży uznawanej za kluczowe dla rozwoju regionu jest projekt pn. „Proekologiczne rozwiązania w budownictwie”, zrealizowany w ramach Poddziałania 8.1.1 Wspieranie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorstw Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki przez Stowarzyszenie B-4.

W złożonym w odpowiedzi na konkurs wniosku w czytelny sposób opisano problem niedostatecznych kwalifikacji pracowników branży budowlanej i sposób, w jaki przekłada się to na ich sytuację na rynku. W odpowiedzi na zdiagnozowane trudności w projekcie zaplanowano realizację szkoleń ściśle powiązanych ze specyfiką prowadzonej działalności. We wniosku wykazano również realny wpływ zwiększenia kompetencji pracowników na poprawę funkcjonowania firmy w różnych aspektach. Wizja osiągnięcia konkretnych, namacalnych rezultatów stanowiła najlepszy argument za przyznaniem dofinansowania na realizację określonego pomysłu.

Głównym celem projektu było podniesienie poziomu kwalifikacji kadr 40 małych i średnich przedsiębiorstw z branży budowlanej z województwa mazowieckiego, dla grupy 80 osób (6 kobiet, 74 mężczyzn) oraz dostosowanie posiadanych przez nich uprawnień do wymogów kompleksowego montażu instalacji proekologicznych.

Projekt stanowił odpowiedź na wyzwania jakie stawia nowoczesne budownictwo. Synonimem słowa nowoczesny w branży budowlanej jest coraz częściej ekologiczny. Ekologiczne budownictwo to stosunkowo nowy kierunek, coraz bardziej rozwijający się na polskim rynku. Związane jest to między innymi ze wzrastającą świadomością ludzi o ich oddziaływaniu na środowisko. Coraz więcej osób zauważa potrzebę dbania o środowisko naturalne, w którym żyjemy. Zrównoważony rozwój i efektywność energetyczna, w połączeniu z nowymi i udoskonalonymi technologiami, stają się najważniejszymi aspektami w projektowaniu budynków.

Wychodząc naprzeciw istniejącym trendom, autorzy projektu zaproponowali przedsiębiorcom z branży budowlanej udział ich pracowników w cyklu bezpłatnych szkoleń, dzięki którym uzyskają nowe kwalifikacje, przygotowujące ich do samodzielnego wykonywania pracy instalatora kolektorów słonecznych, pomp ciepła i rekuperatorów.

W trakcie 64 godzin szkolenia z zakresu „Budownictwa ekologicznego” uczestnicy mogli zdobyć wiedzę na temat zasad budownictwa energooszczędnego oraz pasywnego, wzrosła także ich świadomość ekologiczna. Natomiast

trwające łącznie 620 godzin szkolenia instalatorskie pozwoliły słuchaczom w praktyce zapoznać się z budową i zasadami działania ogniw fotowoltaicznych, kolektorów słonecznych, pomp ciepła i wymienników ciepła.

Dodatkowo, w ramach projektu uczestnicy mogli skorzystać ze wsparcia doradcy zawodowego (na które przeznaczono 162 godziny) oraz zgłosić zapotrzebowanie na indywidualne tematy szkoleń, które ich interesowały oraz podwyższyć uprawnienia. Na szkolenia „szyte na miarę” przewidziano 80 godzin.

Udział w projekcie umożliwił pracownikom podniesienie poziomu wiedzy z zakresu ekologicznego budownictwa, nabyć lub uzupełnić kwalifikacje zawodowe z zakresu instalacji ogniw fotowoltaicznych, kolektorów słonecznych, pomp ciepła i rekuperatorów.

Ważnym elementem było dostosowanie posiadanych uprawnień do wymogów kompleksowego montażu instalacji proekologicznych. Projekt uświadomił uczestnikom oraz realizatorom jak ważne i potrzebne są inwestycje w kadry ponieważ to dzięki nim przedsiębiorstwa mogą być bardziej konkurencyjne.

Polityka spójności na lata 2014–2020 zakłada przeznaczenie części środków z funduszy europejskich na inwestycje wspierające przejście do gospodarki niskoemisyjnej, w szczególności na efektywność energetyczną i odnawialne źródła energii. W celu lepszego zrozumienia i upowszechnienia koncepcji budownictwa zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju (budownictwa ekologicznego) konieczne będzie opracowanie zharmonizowanych wskaźników, wytycznych i metod oceny efektywności środowiskowej w odniesieniu do wyrobów, procesów i obiektów budowlanych. Zapewnić one powinny spójną i wzajemnie uznawaną interpretację wyników i utrzymanie właściwego funkcjonowania wewnętrznego rynku wyrobów i usług budowlanych. Inicjatywa ta będzie opierać się na istniejących platformach, takich jak sieć Europejskiego Komitetu Normalizacyjnego dla branży budowlanej (CEN Construction Sector Network – Sieć branży budowlanej), przewodnikach, np. przewodniku

WCB „Life Cycle Thinking and Assessment” (Ocena cyklu życia) oraz europejskich projektach badawczych, takich jak SuperBuildings i Open House.¹

Działanie 8.1.1 **Wspieranie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorstw**

Beneficjent: Stowarzyszenie B-4

Tytuł projektu: Proekologiczne rozwiązania w budownictwie

Całkowita wartość projektu/Wartość dofinansowania z EFS: 771 943,53 PLN

¹ M. Głowacka, *Europejska Strategia na rzecz zrównoważonej konkurencyjności branży budowlanej i jej przedsiębiorstw*, Instytut Techniki Budowlanych.

WSPARCIE DLA KADRY SYSTEMU OŚWIATY

W związku ze stale zmieniającą się rolą szkoły w życiu społecznym powstało wiele projektów, których celem było dostosowanie systemu edukacji do panujących trendów. Dzięki Programowi Operacyjnemu Kapitał Ludzki zostało zrealizowanych kilkadziesiąt przedsięwzięć wspierających system edukacji. Wśród beneficjentów programu znalazły się nie tylko instytucje, ale również uczniowie i kadra nauczycielska.

Jednym z przykładów trwającego projektu dedykowanego pracownikom systemu oświaty – w ramach którego rekrutacja uczestników nadal trwa – jest „Akademia Profesjonalnego Nauczyciela”. Nauczyciele w ramach projektu będą mogli zdobyć nowe i udoskonalić posiadane już umiejętności. Przedsięwzięcie realizowane jest przez Samorząd Województwa Mazowieckiego, Ośrodek Edukacji Informatycznej i Zastosowań Komputerów (OELiZK) oraz Mazowieckie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli (MSCDN).

W odpowiedzi na oczekiwania i potrzeby kadry oświaty projektodawcy skoncentrowali działania na doskonaleniu kompetencji z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych. W efekcie prawie 50% zajęć jest poświęconych wykorzystaniu nowych technologii w pracy nauczyciela. Co więcej, kurs przygotowany został w sprawdzonej formule *blended learning*, która zapewnia bezpośredni kontakt z prowadzącym zajęcia i daje możliwość samodzielnej, zdalnej pracy uczącego się. Taka metoda poprawia efektywność uczenia się i pozwala na doskonalenie zawodowe bez opuszczania zajęć szkolnych.

Głównym celem projektu jest dostosowanie kwalifikacji i kompetencji nauczycieli oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu na Mazowszu do zmieniającej się sytuacji w edukacji.

Działanie skierowane jest do 2850 nauczycieli, dyrektorów i instruktorów praktycznej nauki z całego województwa mazowieckiego. Osoby zakwalifikowane będą mogły uczestniczyć w:

- 1) kursach kwalifikacyjnych (uruchomiono kursy z zakresu: wczesnego wspomaganie rozwoju i edukacji uczniów autystycznych, surdopedagogiki, tyflop pedagogiki, metodyki nauczania języka angielskiego w okresie wczesnoszkolnym). Zorganizowano też kurs pedagogiczny dla instruktorów praktycznej nauki zawodu;
- 2) kursach doskonalących *blended learning*;
- 3) kursach językowych z komponentem *blended learning*.

Ponadto program umożliwi uczestnikom udział w otwartych wykładach oraz sieci wymiany doświadczeń i samokształcenia. Sieć wymiany będzie odbywać się za pomocą – utworzonego na potrzeby projektu – portalu internetowego, który stanowić będzie główne miejsce promocji przedsięwzięcia. Od początku 2014 r. odbyły się pierwsze spotkania, między innymi zrealizowano wykłady na temat mitów e-nauczania, retoryki szkolnych stron www. Szczególny nacisk położono na tematykę agresywnego zachowania dzieci w wieku wczesnoszkolnym i roli edukacji wobec zmian w systemie społecznym.

Rozpoczęto również realizację kursów doszkalających z komponentem *blended learning*, których celem jest doskonalenie kompetencji przedmiotowych i rozwijanie kompetencji społecznych. Jak twierdzi koordynator projektu p. Beata Kossakowska: *Programy szkoleń są wynikiem konsultacji ze środowiskiem nauczycieli i podyktowane są analizą ich potrzeb. Uwzględniają zagadnienia istotne dla kształtowania kluczowych umiejętności uczniów na różnych etapach edukacyjnych.*

Na wiosnę tego roku odbyła się pierwsza edycja szkolenia „Dyrektor – jako lider w procesie tworzenia nowoczesnej szkoły”. Program 50-godzinnego kursu (w tym 4 godz. online) zawiera nowoczesne, oparte na założeniu kształcenia się przez całe życie, rozwiązania metodyczne dotyczące zarządzania szkołą. Kurs prezentuje skuteczne narzędzia współpracy z radą pedagogiczną, a także efektywne sposoby wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnej w zarządzaniu szkołą.

Kolejna edycja doskonalenia dla kadry kierowniczej odbędzie się wiosną 2015 r.

Projekt „Akademia Profesjonalnego Nauczyciela” bezpośrednio wpisuje się w cel szczegółowy Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, ponieważ jest skoncentrowany na upowszechnianiu edukacji na każdym etapie kształcenia przy równoczesnym zwiększaniu jakości usług edukacyjnych i ich silniejszym powiązaniu z potrzebami gospodarki opartej na wiedzy. W ramach realizowanych projektów współfinansowanych ze środków EFS ponad 15 tys. nauczycieli ukończyło kursy i studia podyplomowe, dzięki którym dostosowali swoje kwalifikacje i kompetencje do zmieniającego się systemu edukacji. Przypominamy, że rekrutacja do powyższego projektu trwa. Informacje na temat rekrutacji i regulaminu szkoleń dostępne są na stronie www.apn.mscdn.pl.

Działanie 9.4

Wysoko wykwalifikowane kadry systemu oświaty

Beneficjent: Samorząd Województwa Mazowieckiego, Mazowieckie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Ośrodek Edukacji Informatycznej i Zastosowań Komputerów

Tytuł projektu: Akademia Profesjonalnego Nauczyciela
Całkowita wartość projektu: 9 188 335,00 PLN
Wartość dofinansowania z EFS: 8 223 480,00 PLN

ZAPYTAJ O FUNDUSZE EUROPEJSKIE PUNKTY INFORMACYJNE – MIEJSCA, W KTÓRYCH FUNDUSZE PRZESTAJĄ BYĆ ZAGADKĄ

Jeżeli zastanawiają się Państwo nad rozpoczęciem własnej działalności gospodarczej albo rozwojem już prowadzonej lub chcecie Państwo poszerzyć (czy zmienić) swoje kompetencje zawodowe, ale nie wiecie, od czego zacząć i skąd pozyskać środki, a przede wszystkim informacje. A może podpisaliście umowę o dofinansowanie projektu współfinansowanego z funduszy europejskich i w trakcie realizacji lub rozliczania pojawiły się wątpliwości? Na te i wiele innych pytań pomogą odnaleźć odpowiedź i rozwiązania specjaliści ds. funduszy europejskich mazowieckiej sieci Punktów Informacyjnych Funduszy Europejskich (PIFE) działającej przy Mazowieckiej Jednostce Wdrażania Programów Unijnych.

Od 2004 roku, kiedy to Polska wstąpiła do Unii, pomagamy i wspieramy Państwa dążenia do osiągnięcia celu i spełniania marzeń, które mogą zostać osiągnięte z pomocą środków Unii Europejskiej. W założeniach PIFE są punktami informacyjnymi dla każdego, kogo ciekawi tematyka związana z Unią Europejską i wdrażanymi programami operacyjnymi. Specjaliści ds. funduszy europejskich rozwieją Państwa wątpliwości, odpowiedzą pytania dotyczące możliwości pozyskania dofinansowania, realizacji czy rozliczenia i kontroli projektów, dbając szczególnie przy tym o profesjonalne i indywidualne podejście do każdego klienta. Zauważalnie w okresie 10 lat, dzięki usługom świadczonym przez Punkty Informacyjne, świadomość mieszkańców Mazowsza o funduszach europejskich bardzo wrosła i dlatego, aby sprostać Państwa oczekiwaniom, na bieżąco wprowadzamy zmiany i ulepszenia (nie tylko wizualne), a w szczególności rozszerzamy zakres świadczonych działań.

W naszej nowej formule Punkty Informacyjne Funduszy Europejskich wchodzące w skład mazowieckiej sieci PIFE mają Państwu do zaoferowania działania informacyjne i szkoleniowe.

W skład zadań informacyjnych wchodzi:

- diagnoza klienta – zaklasyfikowanie pomysłu na projekt do konkretnego priorytetu i działania w programie finansowanym z Funduszy Europejskich;
- informowanie o warunkach, kryteriach i procedurach przyznania dotacji;
- przedstawienie „krok po kroku” procesu ubiegania się o dofinansowanie;
- przekazanie danych kontaktowych do instytucji, które przyznają dotacje zgodnie ze zdiagnozowanym pomysłem na projekt;
- pomoc beneficjentom ostatecznym w znalezieniu odpowiedniego projektu;
- usługi informacyjne podczas przygotowywania wniosków lub projektów – obejmujące wsparcie w zakresie przygotowywanego wniosku lub projektu oraz szkolenia organizowane przed przeprowadzonym konkursem w ramach danego działania;
- pomoc w realizacji projektów – zakres tej usługi obejmuje pomoc przy problemach pojawiających się w trakcie realizacji projektów, np. zasady konkurencyjności przy ponoszeniu wydatków, zasady dokumentowania realizowanych przedsięwzięć;

- wstępna pomoc w rozliczaniu projektów – informowanie o etapach, procedurach, wymaganych dokumentach, terminach związanych z procesem rozliczania projektu, informowanie o wymogach przy opisywaniu dokumentów finansowo-księgowych oraz wstępne doradztwo dla beneficjentów przy wypełnianiu wniosków o płatność pod względem formalnym – objaśnianie instrukcji wypełniania i przygotowanie dokumentu;
- indywidualne konsultacje u klienta polegające na tym, że – po wcześniejszym zaplanowaniu konsultacji – specjaliści ds. funduszy europejskich świadczyć będą usługi informacyjne u klienta. Zakres usług będzie taki sam, jak konsultacji w punkcie. Indywidualne konsultacje są możliwe w przypadku, gdy klient jest osobą z niepełnosprawnością.

W skład zadań szkoleniowych wchodzi:

- organizacja przez Główny Punkt Informacyjny w Warszawie oraz Lokalne Punkty Informacyjne w Oddziałach Zamiejscowych MJWPU spotkań informacyjnych oraz szkoleń dla beneficjentów i potencjalnych beneficjentów, w tym tematycznych, np. dotyczących możliwości dofinansowania z FE dla osób prowadzących działalność gospodarczą;
- organizowanie spotkań informacyjnych, szkoleń dla beneficjentów i potencjalnych beneficjentów;
- organizowanie Mobilnych Punktów Informacyjnych polegających na pełnieniu dyżurów przez specjalistów ds. funduszy europejskich w miejscowościach, w których nie ma stacjonarnych Punktów Informacyjnych Funduszy Europejskich.

Jeżeli nurtują Państwa pytania, skąd pozyskać wsparcie na planowane inwestycje, zapraszamy do skorzystania z usług naszych PIFE – podczas konsultacji specjaliści ds. funduszy europejskich przedstawią szczegółowe informacje na temat dostępnych form finansowania.

Zachęcamy do kontaktu przez:

- Infolinię **0 801 101 101**
- Formularz zgłoszeniowy e-Konsultant dostępny na stronie internetowej Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych www.mazowia.eu lub adres mailowy punkt_kontaktowy@mazowia.eu
- Wizytę osobistą w Punktach Informacyjnych w poniedziałek 8.00–18.00, wtorek – piątek 8.00–16.00 w:
 - Warszawie, ul. Jagiellońska 74
 - Ciechanowie, ul. Plac Kościuszki 6
 - Ostrołęce, ul. Józefa Piłsudskiego 38
 - Płocku, ul. Kolegiarna 19
 - Radomiu, ul. Kościuszki 5a
 - Siedlcach, ul. Józefa Piłsudskiego 38
- Fanpage Punktów Informacyjnych Funduszy Europejskich na Mazowszu www.facebook.com/pife.mazowsze

FILARY START-UP

BIZNESPLAN I ANALIZA SWOT

Bardzo często potencjalni przedsiębiorcy w ferworze prac i przygotowań do rozpoczęcia własnego biznesu „zapominają” o opracowaniu biznesplanu oraz przeprowadzeniu analizy mocnych i słabych stron przyszłego przedsięwzięcia. W konsekwencji brak tego podstawowego narzędzia planistycznego może skutecznie uniemożliwić dalszy rozwój firmy. „Zapominanie” o biznesplanie jest często związane z brakiem umiejętnego przelania pomysłów na papier. Jak zaprojektować przydatny plan działania, który pomoże osiągnąć zamierzony cel – sukces własnej firmy – przedstawiamy w poniższym artykule.

Biznesplan – zasady przygotowania

Biznesplan jest dokumentem wykorzystywanym przede wszystkim do oceny opłacalności przedsięwzięć gospodarczych. Na podstawie informacji w nim zawartych, inwestorzy podejmują decyzję, czy warto zainwestować w dane przedsięwzięcie, czy jego zakres gwarantuje sukces rynkowy, czy jest ono na tyle innowacyjne, że będzie w stanie konkurować z rozwiązaniami obecnie istniejącymi na rynku i, co najważniejsze, czy jest opłacalne i jaki jest szacowany czas zwrotu danej inwestycji.

Każda osoba planująca rozpoczęcie działalności gospodarczej, która chce zaoferować nowe usługi/produkty na rynku, powinna odpowiedzieć sobie na kilka pytań, które stanowią bazę do sporządzenia biznesplanu.

- W jakim celu zakładam firmę, czyli co zamierzam osiągnąć w perspektywie najbliższych miesięcy, lat? Jaka jest misja mojej firmy i główne zamierzenia biznesowe?

Cele powinny być specyficzne, tj. dostosowane do danego typu przedsięwzięcia, mierzalne – wyrażone liczbowo, określone w czasie (tak, by osiągnięcie celu mobilizowało), a przede wszystkim realistyczne, tj. możliwe do osiągnięcia.

- Jak wygląda sytuacja rynkowa mojej firmy, co ją wyróżnia na tle konkurencji?

Należy jasno określić, w jakiej branży funkcjonuje firma. Jakie są jej mocne i słabe strony? Jakie szanse i zagrożenia istnieją w jej bezpośrednim otoczeniu? Jakie są potrzeby konsumentów i możliwości rozwoju w danej branży?

O przewadze konkurencyjnej stanowią przede wszystkim cechy produktów/usług. Dlatego tak ważne jest właściwe zdefiniowanie oferowanych produktów oraz usług z uwzględnieniem ich słabych oraz mocnych stron, umożliwi to bowiem ich maksymalne dostosowanie do potrzeb potencjalnych odbiorców, a tym samym zwiększy prawdopodobieństwo osiągnięcia sukcesu rynkowego.

Konstruując ofertę, nie wolno zapominać o kliencie docelowym. Określenie ostatecznego odbiorcy pomoże zarówno wzmocnić i określić strategię marketingową firmy, jak i umożliwi oszacowanie potencjału rynku.

Elementem wyróżniającym nasze przedsiębiorstwo może być także nowatorski model biznesowy oraz innowacyjny sposób świadczenia usług – nawet jeśli zaoferujemy

podobne usługi jak nasi konkurenci, jednak dostarczymy je w dużo atrakcyjniejszej formie lub cenie, możemy liczyć na uzyskanie przewagi konkurencyjnej.

- Jak wygląda rynek, na którym prowadzę działalność? Bez dobrej znajomości branży, wiedzy na temat wielkości rynku, potencjału nabywców, barier wejścia na rynek nie jest możliwe osiągnięcie branżowego sukcesu. Warto zatem przeanalizować i opisać cechy danej branży, możliwości funkcjonowania w niej, oraz samą strategię zdobywania rynku.

- W jaki sposób zachęcę klienta do skorzystania z mojej oferty, czyli jak będą realizowane strategie marketingowe i promocyjne?

Po określeniu klientów docelowych i ich kluczowych potrzeb kolejnym krokiem powinno być sporządzenie strategii marketingowej oraz planu promocji. Strategia marketingowa to nic innego jak plan dotarcia do odbiorcy z informacją o produkcie lub usłudze. Należy opisać w niej kanały dystrybucji informacji (np.: środki masowego przekazu, portale branżowe, reklama bezpośrednia). Jak w każdej strategii, również i w tym wypadku, musimy oszacować koszty jej wdrożenia.

- Jakie są cele ekonomiczne firmy?

Kluczową przesłanką do założenia własnej firmy jest chęć osiągania zysku i korzyści materialnych, warto więc na samym początku określić zarówno źródła, jak i wielkość planowanych dochodów, stosując analizę struktury oferty produktowej, cen, marż oraz kosztów stałych i zmiennych. Rzetelnie przeprowadzona analiza finansowa stanowi punkt wyjścia dla danej działalności. Stałym elementem każdej analizy jest opracowanie prognoz finansowych w celu określenia wymaganej wielkości sprzedaży, która pokryje nie tylko wydatki, lecz także wygeneruje zysk.

- Jaka jest niezbędna ilość kapitału do tego, aby firma generowała dochód?

Osoby, które zamierzają rozpocząć działalność lub rozwinąć obecnie prowadzoną, zmuszone są do odpowiedzi na pytanie: „Skąd na to wszystko wziąć pieniądze?”. Istotną kwestią jest identyfikacja posiadanych zasobów oraz wy-

	POMOCNE W OSIĄGANIU CELÓW	SZKODLIWE W OSIĄGANIU CELÓW
WEWNĘTRZNE (cechy jednostki)	MOCNE STRONY (<i>Strengths</i>) <ul style="list-style-type: none"> • Korzyści z przedsięwzięcia • Możliwości • Przewaga konkurencyjna • Unikalne cechy, których nie ma konkurencja • Zasoby, aktywa, ludzie • Marketing – dostępność, dystrybucja, świadomość • Aspekty innowacyjne • Lokalizacja i położenie geograficzne • Cena, wartość, jakość • Akredytacje, kwalifikacje, certyfikacje • Procesy, systemy, w tym informatyczne, komunikacja • Stan kadry kierowniczej, możliwe awanse i zmiany 	SŁABE STRONY (<i>Weaknesses</i>) <ul style="list-style-type: none"> • Wady przedsięwzięcia • Brak siły konkurencyjnej • Własne, znane wrażliwe punkty • Przepływy pieniężne, brak środków finansowych na nowe przedsięwzięcie • Nietrwałość łańcucha dostaw • Zakłócenia podstawowej działalności • Brak akredytacji itp. • Procesy i systemy itp. • Stan kadry kierowniczej
	ZEWNIĘTRZNE (cechy otoczenia)	SZANSE (<i>Opportunities</i>) <ul style="list-style-type: none"> • Wydarzenia na rynku • Słabe strony konkurentów • Tendencje w branży lub stylach życia • Rozwój i nowe technologie • Wpływy globalne • Nowe rynki, horyzontalne, wertykalne • Rynki dla produktów niszowych • Aspekty geograficzne, eksport, import • Nowe unikalne cechy pojawiających się produktów

mogów kapitałowych. Jeżeli nie dysponujemy odpowiednią ilością aktywów, należy określić i wskazać źródła pozyskania funduszy.

- Czy posiadane zasoby ludzkie są wystarczające?
- O wartości danej firmy decydują przede wszystkim posiadane zasoby ludzkie – kadra kierownicza, pracownicy, osoby współpracujące. Bez ich wiedzy, doświadczenia, posiadanego know-how w danej dziedzinie realizacja – nawet najbardziej obiecującego zamierzenia – nie jest możliwa. Dlatego planując rozpoczęcie działalności gospodarczej lub rozwój biznesu, należy przeanalizować posiadany personel, a także odpowiedzieć na pytania „Czy jest on wystarczający do osiągnięcia zaplanowanych przez mnie celów? Czy muszę zwiększyć zatrudnienie, a może podnieść kwalifikacje pracowników i ich przeszkolić?”.

Analiza SWOT

Kluczowym elementem stosowanym w analizie jakiegokolwiek przedsięwzięcia jest analiza SWOT. Przedmiotowa analiza stanowi narzędzie, dzięki któremu przyszły przedsiębiorca może przeanalizować silne oraz słabe strony (ang. *Strengths, Weaknesses*), a także istniejące i potencjalne szanse oraz zagrożenia (ang. *Opportunities, Threats*) płynące z otoczenia zewnętrznego.

Jak należy przeprowadzić analizę SWOT

Niezwykle istotną kwestią na etapie analizy jest obiektywne, a nawet krytyczne spojrzenie na przedsiębiorstwo. Mocne strony stanowią wartość dla odbiorców i dlatego konieczne jest podkreślanie ich w ofertach czy przekazie komunikacyjnym. Silne i słabe strony są czynnikami wewnętrznymi, a szanse i zagrożenia to elementy zewnętrzne – pochodzące z otoczenia firmy.

Czynniki zewnętrzne należy precyzyjnie określać, ponieważ mogą w jednym wypadku być szansą, a w innych zagrożeniem. Typowymi przykładami są: polityka gospodarcza prowadzona przez państwo, tendencje rynkowe czy koncesjonowanie działalności gospodarczej. Przeprowadzając analizę SWOT, warto obserwować wszystkie istotne czynniki, które wywierają łączny wpływ na firmę w jednym miejscu. Analiza ta jest prosta, jasna i łatwa do zaprezentowania, co pokazuje podany wyżej przykład.

Po dokonaniu analizy SWOT warto odnieść się do poniższych pytań:

- Czy zidentyfikowane mocne strony pozwolą wykorzystać nadarżające się szanse?
- Czy zidentyfikowane mocne strony pozwolą przezwyciężyć zagrożenia?
- Czy zidentyfikowane słabe strony nie pozwolą na wykorzystanie nadarżających się szans?
- Czy zidentyfikowane słabe strony wzmocnią siłę oddziaływań zagrożeń?

Konkludując, SWOT stanowi kompleksową metodę analizy strategicznej organizacji, uwzględniającą badanie jej wnętrza oraz otoczenia. Istotą omawianego procesu jest określenie kluczowych atutów i słabości firmy, jak również ich zestawienie z obecnymi i przyszłymi szansami oraz zagrożeniami. Analiza SWOT stanowi zatem niezwykle istotne oraz przydatne narzędzie do formułowania strategii przedsiębiorstwa, bez której sporządzenie biznesplanu nie jest możliwe. Obecnie sam pomysł na biznes nie jest już wystarczający. Kluczowym elementem jest umiejętne przeprowadzenie go przez kolejne stadia rozwoju, nietuzinkowe podejście do problemów, znajomość rynku, dlatego odpowiednia prezentacja pomysłu na biznes, czyli profesjonalnie przygotowany biznesplan, jest podstawowym narzędziem do oceny przedsięwzięcia przez potencjalnego inwestora.

MAZOWIECKA JEDNOSTKA WDRAŻANIA PROGRAMÓW UNIJNYCH

ul. Jagiellońska 74, 03-301 Warszawa
tel. 22 542 20 00, fax 22 698 31 44
www.mazowia.eu
www.facebook.com/pife.mazowsze
e-mail: punkt_kontaktowy@mazowia.eu

0 801 101 101

Mobilne Punkty Informacyjne – Zaproszenie do współpracy

Zapraszamy lokalne samorządy do współpracy z Punktami Informacyjnymi Funduszy Europejskich, funkcjonującymi przy Mazowieckiej Jednostce Wdrażania Programów Unijnych, podczas organizacji bezpłatnych dyżurów specjalistów ds. funduszy europejskich zwanych Mobilnymi Punktami Informacyjnymi (MPI) w województwie mazowieckim.

W ramach Mobilnych Punktów Informacyjnych Specjaliści ds. funduszy europejskich odwiedzą poszczególne gminy naszego regionu oraz udzielą bezpłatnych konsultacji w zakresie możliwości uzyskania wsparcia ze środków Unii Europejskiej w perspektywie finansowej na lata 2014–2020. W trakcie pełnionych dyżurów będzie można dowiedzieć się, czy planowane przedsięwzięcie może potencjalnie kwalifikować się do dofinansowania, skąd pozyskać wsparcie, a także, jakie szkolenia, kursy, warsztaty realizowane w ramach programów operacyjnych w najbliższym czasie będą prowadziły rekrutację uczestników.

Zgłoszenia chęci współorganizacji Mobilnych Punktów Informacyjnych w Państwa Instytucjach prosimy kierować na adresy poszczególnych Punktów Informacyjnych Funduszy Europejskich:
Warszawa – punkt_kontaktowy@mazowia.eu
Siedlce – punkt_siedlce@mazowia.eu
Ostrołęka – punkt_ostroleka@mazowia.eu
Ciechanów – punkt_ciechanow@mazowia.eu
Płock – punkt_plock@mazowia.eu
Radom – punkt_radom@mazowia.eu

„dla rozwoju Mazowsza”

Biuletyn współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007–2013 oraz ze środków budżetu województwa mazowieckiego

„człowiek – najlepsza inwestycja”

Biuletyn współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego